

Bryssel den 7.6.2018
COM(2018) 435 final

2018/0224 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, och
om dess regler för deltagande och spridning**

(Text av betydelse för EES)

{SEC(2018) 291 final} - {SWD(2018) 307 final} - {SWD(2018) 308 final} -
{SWD(2018) 309 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Bakgrund och syfte

Förslaget om Horisont Europa är helt i linje med kommissionens förslag om den kommande fleråriga budgetramen 2021–2027 liksom kommissionens prioriteringar i agendan för sysselsättning, tillväxt, rättvisa och demokratisk förändring och dess övergripande policyprioriteringar (målen för hållbar utveckling). Det stöder EU:s agenda efter 2020 enligt överenskommelsen i Romförklaringen av den 25 mars 2017.

Förslaget bygger på antagandet att forskning och innovation bidrar till att förverkliga medborgarnas prioriteringar, ökar produktiviteten och konkurrenskraften i EU och är av avgörande betydelse för att vi ska kunna upprätthålla vår socioekonomiska modell och våra värden och hitta lösningar som tar itu med utmaningar på ett mer systematiskt sätt.

Horisont Europa-paketet består av förslag till

1. ett ramprogram för forskning och innovation med titeln ”Horisont Europa”, inklusive regler för deltagande och spridning (i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt – EUF-fördraget),
2. ett särskilt program för att genomföra Horisont Europa (EUF-fördraget),
3. ett forsknings- och utbildningsprogram inom ramen för Euratomfördraget som kompletterar Horisont Europa, och
4. åtföljande konsekvensbedömning och finansieringsöversikter.

Ett särskilt program om försvarsforskning föreslås inrättas genom Europaparlamentets och rådets förordning.../.../EU om inrättande av en europeisk försvarsfond för perioden 2021–2027.

Paketet slår ihop två nuvarande rättsakter (ramprogrammet respektive reglerna för deltagande och spridning) till en enda rättsakt, och det innehåller också ett antal förbättringar i form av förenklingar.

Horisont Europa kommer mer specifikt att stärka unionens vetenskapliga och tekniska grund och därigenom göra det lättare att hantera de stora globala utmaningarna i vår tid och bidra till att målen för hållbar utveckling uppnås. Samtidigt kommer programmet att stärka unionens konkurrenskraft, också för dess industri. Horisont Europa kommer att bidra till unionens strategiska prioriteringar och stödja utvecklingen och genomförandet av unionens politik. I en snabbt föränderlig värld beror Europas framgång alltmer på dess förmåga att omvandla spetsforskningsresultat till innovationer med en tydligt positiv inverkan på vår ekonomi och livskvalitet, och att skapa nya marknader för mer kvalificerad arbetskraft.

För att uppnå detta mål och bygga vidare på det föregående ramprogrammets framgångar fortsätter Horisont Europa att stödja hela forsknings- och innovationscykeln på ett integrerat sätt.

Principen om en enda uppsättning regler för deltagande och spridning behålls, men genom det här förslaget förbättras reglerna om detta ytterligare.

I detta förslag föreskrivs den 1 januari 2021 som första tillämpningsdag, och förslaget läggs fram för en union bestående av 27 medlemsstater, vilket beaktar Förenade kungarikets anmälan om landets avsikt att utträda ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), på grundval av artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen, som mottogs av Europeiska rådet den 29 mars 2017.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Ramprogrammet är unionens flaggskeppsprogram för stöd till forskning och innovation från idé till marknadsintroduktion. Det är tänkt att komplettera nationell och regional finansiering. Ramprogrammet har redan gett ett unikt europeiskt mervärde genom att stödja konkurrens och samarbete för vetenskap och innovation i världsklass. Detta har lett till vetenskapliga genombrott, ökad konkurrenskraft och lösningar på olika samhällsutmaningar. Syftet med det nya föreslagna ramprogrammet, Horisont Europa, är att åstadkomma en ännu större inverkan än med det nuvarande programmet, Horisont 2020, som är en allmänt erkänd tillgång för att uppnå Europas ambitioner. Den snabba utvecklingen inom forskning och innovation i ett sammanhang av global konkurrens gör offentligt stöd till dessa verksamheter viktigare än någonsin, särskilt på unionsnivå där deras mervärde är obestridligt. Förslaget är helt i linje med både kommissionens agenda för forskning och innovation, inklusive det överordnade målet att investera 3 % av unionens BNP i forskning och utveckling, och meddelandet *En förnyad EU-agenda för forskning och innovation – EU:s tillfälle att forma sin framtid* (Europeiska kommissionens bidrag till det informella toppmötet den 16–17 maj 2018).

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget är helt i överensstämmelse med befintlig unionspolitik. Horisont Europa har tagits fram med beaktande av den nuvarande kommissionens prioriteringar, satsningen på en resultatinkriktad budget (dvs. att EU:s utgiftsprogram mer än någonsin måste ge valuta för pengarna), genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling, genomförandet av EU:s globala strategi och kommissionens förslag till nästa fleråriga budgetram.

På områden som hälsa, digital teknik, industriell omvandling, inkluderande och demokratiska samhällen, naturresurser, energi, mobilitet, miljö, livsmedel, koldioxidsnål ekonomi, rymden och säkerhet är forskning och innovation kritiskt viktigt för att EU ska kunna visa resultat på sina prioriterade områden, särskilt nya arbetstillfällen och tillväxt, den digitala inre marknaden, energiunionen och klimatåtgärder. Forskning och innovation är av central betydelse för produktiviteten och konkurrenskraften i en utvecklad ekonomi som EU:s.

Investeringar i forskning och innovation kommer att komplettera och ömsesidigt förstärka investeringar från andra EU-program. Forsknings- och innovationsresultat kommer att utnyttjas i samverkan med andra EU-program för att främja deras spridning på nationell och regional nivå och därigenom maximera EU:s innovationspotential. Detta kommer att kompletteras med ändamålsenlig forsknings- och innovationskommunikation och informationskampanjer riktade till allmänheten. Komplementaritet och synergier i stödet till och utnyttjandet av forskning och innovation i hela unionens fleråriga budgetram kommer att maximeras genom en strategisk planeringsprocess som kommer att vara tillräckligt flexibel

för att göra det möjligt för kommissionen och unionens övriga institutioner att snabbt reagera på brådskande behov och nya prioriteringar.

Förslaget är också helt förenligt med det tillvägagångssätt som tillämpas under den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken. Dessa kopplingar bör bevaras och förstärkas, med utgångspunkt i de bidrag som redan gjorts inom ramen för Horisont 2020 för att stödja strukturreformer i syfte att förbättra kvaliteten och effektiviteten i de nationella forsknings- och innovationssystemen på tre nivåer: för det första genom omfattande investeringar i vetenskaplig och teknisk forskning och innovation, för det andra genom att göra företagsklimatet mer innovationsvänligt och riskvilligt, och för det tredje genom att se till att de europeiska medborgarna får stöd under den snabba och, för vissa, turbulenta omvandling som drivs av innovation, digitalisering och globala megatrender som t.ex. artificiell intelligens och den cirkulära ekonomin.

Programmets åtgärder bör användas för att ta itu med marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt och utan att duplicera eller utestänga privat finansiering, och de ska också ha ett klart europeiskt mervärde. Detta kommer att garantera att åtgärderna inom programmet är förenliga med EU:s regler för statligt stöd, och därmed undvika onödig snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Horisont Europa bygger på avdelningarna ”Industri” och ”Forskning och teknisk utveckling samt rymden” (artiklarna 173, 182, 183 och 188) i EUF-fördraget.

På grund av sitt starka stöd till innovation bygger det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa nu på EUF-fördragets avdelningar ”Industri” och ”Forskning och teknisk utveckling samt rymden” (artiklarna 173 och 182). Samma sak gäller för det särskilda programmet om försvarsforskning.

Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) bygger på avdelningen ”Industri”, och det kommer att fortsätta att finansieras genom ett ekonomiskt bidrag från Horisont Europa.

Förslaget till Euratoms forsknings- och utbildningsprogram bygger på artikel 7 i Euratomfördraget.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Unionen har delad (parallell) befogenhet på detta område, på grundval av artikel 4.3 i EUF-fördraget. För att möta de utmaningar som Europa står inför måste EU investera i forskning och utveckling för att uppnå stordriftsfördelar, volym och fart. EU-finansierad forskning och innovation ger påvisbara fördelar jämfört med nationellt och regionalt stöd till samma verksamheter: de skapar en kritisk massa för att ta itu med globala utmaningar, stärker EU:s vetenskapliga spetskompetens genom konkurrensinriktad finansiering, skapar gränsöverskridande, tvärvetenskapliga nätverk, förstärker humankapitalet, ger struktur åt nationella system för forskning och innovation, ökar EU:s konkurrenskraft och skapar nya marknadsmöjligheter.

- **Proportionalitetsprincipen**

Åtgärder på unionsnivå kommer att möjliggöra gränsöverskridande samarbete och global konkurrens för att garantera att de bästa förslagen väljs ut. Detta inte bara höjer nivåerna för spetskompetens och ger synlighet åt ledande forskning och innovation, det främjar också gränsöverskridande rörlighet och gör att man kan locka till sig de bästa förmågorna. Höga risker och långsiktig forskning och innovation hanteras bäst med ett program på unionsnivå – därmed fördelas risken och skapas större räckvidd och stordriftsfördelar som annars inte hade varit möjliga. Kopplingar till nationella initiativ kommer att eftersträvas, särskilt när det gäller innovation.

Programmet kan på liknande sätt fungera som hävstång för ytterligare offentliga och privata investeringar i forskning och innovation, bidra till att ytterligare stärka det europeiska forsknings- och innovationslandskapet och påskynda kommersialisering och spridning av innovation. Program på EU-nivå kan också stödja beslutsfattande och policymål.

De föreslagna åtgärderna går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå unionens mål.

- **Val av instrument**

Liksom tidigare är denna rättsakt i form av en förordning, eftersom en sådan skapar rättigheter och skyldigheter för stödmottagare och är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla EU-medlemsstater och länder som är associerade till ramprogrammet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

De successiva utvärderingar som gjorts sedan unionen började investera i forskning och innovation 1984 har visat att EU:s ramprogram haft betydande och långvariga effekter.

Detta förslag bygger på synpunkter från berörda parter, resultaten av interimsvärderingarna av de nuvarande programmen, efterhandsutvärderingarna av tidigare program samt olika prognoser.

I meddelandet om den preliminära utvärderingen av Horisont 2020 konstaterades att förbättringar skulle kunna göras på flera områden. Resultaten av interimsvärderingen av Horisont 2020 baserades dels på en ingående analys, dels på omfattande återkoppling från berörda parter och de strategiska rekommendationerna från den oberoende högnivågruppen (Lamygruppen) om maximering av effekterna av EU:s forsknings- och innovationsprogram. Slutsatserna innebär i korthet att man bör

- (a) fortsätta förenklingsarbetet,
- (b) stödja banbrytande innovation,
- (c) skapa större inverkan genom fokusering på uppdrag och genom medborgarinflytande,
- (d) öka synergier med andra EU-finansieringsprogram och EU-politikområden,
- (e) förstärka det internationella samarbetet,

- (f) öka öppenheten, och
- (g) rationalisera finansieringssystemet.

- **Samråd med berörda parter**

Kommissionen har använt sig av öppna samråd för att få in synpunkter på centrala inslag i utformningen av EU:s program för forskning och innovation efter 2020. Resultaten av dessa samråd användes som underlag i konsekvensbedömningen för programmet och vid utarbetandet av det föreliggande förslaget till rättsakt.

Samråden genomfördes vid olika tillfällen för att säkerställa att man på ett systematiskt sätt tog hänsyn till de berörda parternas åsikter vid utformningen och formuleringen av Horisont Europa-programmet. För att ta hänsyn till olika informationsbehov skedde samråden i form av allt från konferenser och evenemang för berörda parter till expertgrupper, webbaserade samråd, workshoppar, möten och seminarier samt analyser av inkomna skriftliga synpunkter.

Att främja forskning och innovation i EU var den viktigaste policyutmaningen för 97 % av uppgiftslämnarna i det klusterbaserade offentliga samrådet om EU:s nästa fleråriga budgetram på områdena investeringar, forskning och innovation, små och medelstora företag och den inre marknaden.

De berörda parternas viktigaste ståndpunkter kan sammanfattas på följande sätt:

- Strukturen med tre pelare från Horisont 2020 bör bevaras, men det krävs starkare kopplingar mellan pelarna.
- System för framgångsrika enskilda forskare (Europeiska forskningsrådet, Marie Skłodowska-Curie-åtgärder) har behov av ökad budget.
- Bidrag bör förbli den viktigaste finansieringsmodellen, kompletterat med särskilda finansieringsinstrument när så är lämpligt.
- Stöd bör ges till verksamheter som bidrar till att sprida eller dela spetskompetens.
- Småskaliga samarbetsprojekt är viktiga för att bredda deltagandet.
- Det är tydligt att ”uppdrag” är ett framgångsrikt tillvägagångssätt.
- Medborgarna bör göras mer delaktiga i ramprogrammet.
- Europeiska innovationsrådet bör fungera som en europeisk accelerator för innovation.
- Det finns ett behov av att främja internationellt samarbete för att ta itu med globala utmaningar.
- Data och kunskap som tagits fram inom unionsfinansierade projekt bör vara tillgängliga för alla.
- Det finns ett tydligt behov av att förenkla forsknings- och innovationslandskapet.
- Synergier med andra unionsprogram är svåra att uppnå men inte desto mindre nödvändiga.
- Programplaneringen för ansökningsomgångar och uppdrag måste förbättras.
- Man måste fortsätta att sträva efter förenklingar.
- Det är av stor vikt att kunna mäta och kommunicera effekter.

- **Extern experthjälp**

Kommissionen har i stor utsträckning använt externa experter. Detta inbegriper särskilt rekommendationerna och resultaten från den högnivågrupp som letts av Pascal Lamy, vilka presenterades i rapporten *LAB – FAB – APP: Investing in the European future we want, Report of the independent High Level Group on maximising the impact of EU Research & Innovation Programmes*, som antogs i juli 2017.

Europeiska innovationsrådets högnivågrupp för innovatörer inrättades i januari 2017 och har i uppdrag att bistå Europeiska kommissionen i utvecklingen av Europeiska innovationsrådet. Rapporten *Europe is back: Accelerating breakthrough innovation*, som antogs i januari 2018, innehåller 14 rekommendationer.

I enlighet med rekommendationerna i Lamyrapporten om ”uppdrag” utsågs en extern expert för att bistå kommissionen med råd om den uppdragsinriktade strategin. I februari 2018 lade professor Mariana Mazzucato fram rapporten *Mission-Oriented Research & Innovation in the European Union - A problem-solving approach to fuel innovation-led growth*¹ där hon rekommenderar fem nyckelkriterier för urvalet av uppdrag på EU-nivå.

Den högnivågrupp för strategiska frågor kring industriell teknik som letts av professor Jürgen Rüttgers föreslog också en omdefiniering av ”viktig möjliggörande teknik” och gjorde rekommendationer beträffande sätt att maximera det bidrag som sådan teknik ger till inkluderande tillväxt och demokrati, välbefinnande, ökad jämlikhet och bättre arbetstillfällen.

En omfattande förteckning över rapporter från högnivågrupper och studier finns i bilagan till konsekvensbedömningen.

- **Konsekvensbedömning**

Detta förslag stöds av en konsekvensbedömning. Yttrandet från nämnden för lagstiftningskontroll var ”positivt med reservationer” och innehöll rekommendationer om förbättrade beskrivningar av i) balansen mellan programmets pelare, ii) syftet och mervärdet med Europeiska innovationsrådet och forsknings- och innovationsuppdrag samt iii) de rationaliserade genomförandemekanismerna².

I en globalt konkurrensutsatt och alltmer kunskapsbaserad ekonomi bestämmer forskning och innovation produktiviteten och konkurrenskraften hos en avancerad ekonomi som Europas: omkring två tredjedelar av Europas ekonomiska tillväxt under de senaste årtiondena har drivits av innovation. Forskning och innovation driver och ger stöd åt skapandet av nya och bättre arbetstillfällen och utvecklingen av kunskapsintensiva verksamheter som står för mer än 33 % av den totala sysselsättningen i Europa. Europa måste bibehålla och även utöka sin tekniska och industriella kapacitet och innovationskapacitet på ett hållbart sätt inom strategiska områden som ligger till grund för vårt samhälle, vår ekonomi och våra internationella åtaganden.

Det måste göras mer för att stimulera omfattande innovation i Europa, eftersom detta är basen för att upprätthålla Europas socioekonomiska modell och värden. De förväntade effekterna av att fortsätta programmet har analyserats i konsekvensbedömningen. Jämfört med det pågående programmet förväntas Horisont Europa generera följande:

¹ https://ec.europa.eu/info/news/bold-science-meet-big-challenges-independent-report-calls-mission-oriented-eu-research-and-innovation-2018-feb-22_en

² En grundlig analys av hur dessa rekommendationer följts upp har lagts till i konsekvensbedömningen.

- **Ny och mer omfattande kunskap och teknik som främjar vetenskaplig spetskompetens och har en betydande vetenskaplig inverkan.** Programmet kommer att fortsätta att underlätta gränsöverskridande samarbete mellan ledande forskare och innovatörer, vilket möjliggör gränsöverskridande och sektorsövergripande samordning mellan offentliga och privata investeringar i forskning och innovation. Horisont 2020 har redan dragit till sig världens bästa forskningsinstitutioner och forskare, gett stöd till 340 000 forskare och utvecklat Europas starka humankapital. Vetenskapliga publikationer från Horisont 2020 håller världsklass (de citeras mer än dubbelt så ofta som världsgenomsnittet) och har bidragit till betydande vetenskapliga genombrott.
- **Positiva effekter på tillväxt, handel och investeringsflöden** och på högkvalitativa arbeten och internationell rörlighet för forskare inom det europeiska forskningsområdet. Programmet förväntas öka BNP med i genomsnitt mellan 0,08 % och 0,19 % under 25 år, vilket innebär att varje investerad euro potentiellt kan generera en avkastning på upp till 11 euro i BNP under samma period. Unionens investeringar i forskning och innovation förväntas direkt skapa upp till 100 000 nya arbetstillfällen inom forsknings- och innovationsverksamhet under ”investeringsfasen” (2021–2027). Den ekonomiska verksamhet som genereras av programmet förväntas indirekt leda till bortåt 200 000 nya arbetstillfällen under perioden 2027–2036, varav 40 % kommer att vara högkvalificerade.
- **Viktiga sociala konsekvenser och miljökonsekvenser.** Dessa effekter kommer att åstadkommas genom att vetenskapliga resultat sprids, utnyttjas och tillämpas, och genom att de omsätts i nya produkter, tjänster och processer, vilket i sin tur kommer att bidra till att framgångsrikt uppfylla politiska mål samt främja social innovation och miljöinnovation.

Dessa effekter innebär att **den potentiella kostnaden för att inte fortsätta unionens program för forskning och innovation (dvs. kostnaden för uteblivna EU-åtgärder) är betydande.** Att inte fortsätta programmet skulle kunna leda till minskad konkurrenskraft och tillväxt (motsvarande en BNP-förlust på upp till 720 miljarder EUR under 25 år³), kraftiga minskningar av de privata och nationella investeringar som för närvarande förstärks genom investeringar på EU-nivå, och betydligt svagare sociala, miljömässiga och ekonomiska effekter.

Genom det nya programmet kommer också reglerna att förenklas ytterligare, den rättsliga säkerheten att öka och den administrativa bördan för stödmottagare och programhandläggare att minska.

• **Förenkling**

Förenkling är nyckeln till att uppnå målen med Horisont Europa. För att man ska kunna locka till sig de bästa forskarna och de mest innovativa entreprenörerna måste den administrativa bördan som är kopplad till deltagandet begränsas till ett minimum.

De viktigaste förenklingarna, som till största delen gäller reglerna för deltagande och spridning (närmare detaljer återfinns längre ned) är följande:

³ Baserat på Nemesis-modellen, vilket motsvarar den högsta effekten av programmet.

- **Kontinuiteten** i de förenklingsåtgärder som tillämpats för Horisont 2020, vilka uppskattades av deltagarna, t.ex. programstrukturen med tre pelare, den enkla finansieringsmodellen och deltagarportalen.
- **Förenkling av finansieringslandskapet:** reglerna för partnerskap har t.ex. förenklats så att det bara finns tre typer och en tydlig uppsättning kriterier för deras urval och genomförande, så att man kan säkerställa att de bidrar till de allmänna och särskilda målen för Horisont Europa.
- **Ytterligare förenkling av det nuvarande systemet för ersättning av faktiska kostnader**, särskilt i fråga om personalkostnader.
- **Större acceptans för stödmottagarnas gängse redovisningspraxis**, särskilt för internfakturerings och interna tjänster, vilket också skulle omfatta motsvarigheten till stora forskningsinfrastrukturer inom Horisont 2020.
- **Ökad användning av förenklade kostnadsalternativ**, såsom föreskrivs i den nya budgetförordningen, särskilt när det gäller klumpsummor för projektförfinansiering på lämpliga områden och med beaktande av erfarenheterna av pilotprojektet inom ramen för Horisont 2020.
- **En ökad ömsesidig tillit till revisioner** för att minska revisionsbördan för stödmottagare som deltar i flera av EU:s finansieringsprogram.
- **Att utvidga garantifonden för deltagare (omdöpt till den ömsesidiga försäkringsmekanismen)** till att omfatta stödmottagare inom alla direkt förvaltade EU-program, och till åtgärder som inte täcks av fonden inom ramen för Horisont 2020 (initiativ enligt artikel 185).
- Ett godtagande av **spetskompetensstämpeln**, genom vilken förslag kan få stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden+ eller Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.
- Att behålla **viktiga komponenter i utvärderingen** och urvalet av **förslag** i alla delar av Horisont Europa. Med tanke på ansökningsomgångarnas omfattning kommer dock ett bredare spektrum av expertis att eftersträvas, inklusive expertis från användargrupper och det civila samhällets organisationer⁴. Det nya med strategin baserad på ”uppdrag” är att man övergår från att bedöma kvalitet och inverkan enbart för individuella förslag till att även bedöma hur olika högkvalitativa förslag passar ihop i en portfölj. Medan huvudprinciperna anges i förväg i reglerna kommer arbetsprogrammen att innehålla närmare uppgifter om tillämpningen av tilldelningskriterierna, mot bakgrund av ansökningsomgångarnas och instrumentens mål (t.ex. vilka aspekter som ska beaktas i utvärderingsförfarandena).

Utöver de grundläggande rättsakterna för Horisont Europa kommer åtgärder att vidtas för att förenkla programmets genomförande, alltifrån mallarna för bidragsavtal till alla processer, hjälpcentraler, stödtjänster och it-system och all dokumentation. Detta kommer att ytterligare minska den administrativa bördan för deltagarna och påskynda godkännandeförfarandet för bidrag. Kommissionen kommer att utveckla sådana förbättrade genomförandeverktyg parallellt med lagstiftningsprocessen, i samråd med berörda parter.

• **Grundläggande rättigheter**

Denna förordning är förenlig med grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

⁴ *Network Analysis of Civil Society Organisations' participation in the EU Framework Programmes.*

4. BUDGETKONSEKVENSER

Budgeten för alla förslag anges i löpande priser. Kommissionen får, på grundval av en kostnads-nyttoanalys, fortsätta att använda genomförandeorgan för att genomföra Horisont Europa.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Kommissionen får höja den andel av budgeten som delegeras till **genomförandeorgan**, med förbehåll för resultatet av en obligatorisk kostnads-nyttoanalys. Med tanke på de nya inslagen i det nya ramprogrammet (t.ex. ”uppdrag” och Europeiska innovationsrådet) och den ökade andel av budgeten som ska delegeras, kommer det att krävas ändringar av genomförandeorganens mandat⁵.

Detta tillvägagångssätt kommer att bidra till att minska de administrativa kostnaderna, förbättra synergierna med andra program och bidra till ett starkare fokus på resultat.

Verksamheter med ett särskilt viktigt policyinnehåll undantas i princip från delegering till genomförandeorgan, men återkoppling i form av forsknings- och innovationsdata och resultat från dessa organ till kommissionen kommer att intensifieras i linje med strategin för spridning och utnyttjande, i syfte att stärka evidensbasen för beslutsfattande.

Utvärderingar kommer att genomföras i enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016⁶, om de tre institutionerna har bekräftat att utvärderingar av befintlig lagstiftning och politik bör ligga till grund för konsekvensbedömningar av olika alternativ för vidare åtgärder. Utvärderingarna kommer att bedöma programmets praktiska effekter på grundval av dess indikatorer/mål och en detaljerad analys av i vilken mån programmet kan anses vara relevant, ändamålsenligt och effektivt och ger tillräckligt mervärde för EU samt stämmer överens med EU:s övriga politik. De kommer att inbegripa tillvaratagna erfarenheter för att identifiera eventuella brister/problem och eventuella möjligheter att ytterligare förbättra åtgärderna eller deras resultat och att bidra till att maximera deras utnyttjande/effekter.

För att man bättre ska kunna ta reda på och informera om programmets inverkan kommer **övervaknings- och utvärderingssystemet** för Horisont Europa att bestå av tre huvudkomponenter:

- Årlig övervakning av programmets resultat: framtagande av resultatindikatorer på kort, medellång och lång sikt i enlighet med viktiga effektkedjor mot programmets mål, där så är möjligt på grundval av utgångsvärden och mål.
- Kontinuerlig insamling av uppgifter om programmets förvaltning och genomförande.

⁵ Andra inslag återfinns i bilagan till konsekvensbedömningen.

⁶ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning (EUT L 123, 12.5.2016, s. 1).

- Två fullständiga (meta-)utvärderingar av programmet efter halva tiden och i efterhand (dvs. när programmet avslutats). Dessa utvärderingar kommer att bygga på samordnade utvärderingar av varje programdel, typ av åtgärder och genomförandemekanismer i enlighet med gemensamma utvärderingskriterier och standardmetoder och kommer att ligga till grund för anpassningar av programmet.

Effektkedjor och tillhörande viktiga effektkedjeindikatorer kommer att utgöra stommen i den årliga övervakningen av programmets resultat i förhållande till målen. Dessa effektkedjor motsvarar tre kompletterande effektkategorier, vilket återspeglar den icke-linjära karaktären hos investeringar i forskning och innovation:

1. Vetenskaplig effekt: att främja skapandet och spridningen av högkvalitativa nya kunskaper, färdigheter, tekniker och lösningar på globala problem.
2. Samhälleliga effekter: att förstärka effekterna av forskning och innovation i fråga om att utveckla, stödja och genomföra EU-politiken och främja införandet av innovativa lösningar inom industri och samhället i syfte att ta itu med globala utmaningar.
3. Ekonomiska effekter: dessa gäller främjande av alla typer av innovation, inklusive banbrytande innovation, och förbättring av marknads lanseringen av innovativa lösningar.

För var och en av dessa effektkategorier kommer indikatorer för att bedöma framstegen på kort, medellång och lång sikt att användas.

Data som gäller förvaltning och genomförande⁷ av alla delar av programmet och alla genomförandemekanismer kommer även i fortsättningen att samlas in i nära realtid. Dessa data kommer att samlas in på ett centralt hanterat och harmoniserat sätt. De kommer även fortsättningsvis att vara tillgängliga för allmänheten på en särskild webbplats i nära realtid, vilket möjliggör datautvinning per programdel, typ av åtgärd och typ av organisation (inklusive specifika data för små och medelstora företag). Detta kommer att omfatta bland annat förslag, ansökningar, deltagande och projekt (antal, kvalitet, EU-bidrag osv.); framgångsgrader; profiler för utvärderare, sökande och deltagare (delvis baserat på unika id-beteckningar och inbegripet land, kön, omsättning, roll i projektet osv.); genomförande (inklusive tid för beviljande, felfrekvens, nöjdhetsgrad och graden av risktagande osv.); kommunikation, spridning och utnyttjade samt bidrag till EU:s klimat- och miljömål. För att bättre kunna spåra investeringar för ett kunskapsbaserat samhälle kan information om EU-finansiering för utnyttjande och spridning av forsknings- och innovationsresultat, särskilt från ramprogrammen, samlas in under programmens genomförande.

• **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Horisont Europa är ett nytt ramprogram som utformats för att ha största möjliga effekt med tanke på den ständiga utvecklingen inom forskning och innovation, och det har en struktur som är avsedd att ge större samstämmighet och effektivitet. För att förstärka det europeiska forskningsområdet föreslås det att man använder en struktur med tre pelare, där varje pelare är sammankopplad med de övriga och kompletteras av stödjande verksamheter.

⁷ Ytterligare uppgifter återfinns i bilagan till konsekvensbedömningen.

Struktur med tre pelare

Den första pelaren om öppen vetenskap kommer att garantera en stark kontinuitet med Horisont 2020 när det gäller att stödja vetenskaplig spetskompetens med hjälp av en nedifrån-och-upp-strategi för att stärka EU:s vetenskapliga ledarskap, högkvalitativa kunskap och kompetensutveckling genom Europeiska forskningsrådet, Marie Skłodowska-Curie-åtgärder och forskningsinfrastrukturer. Principerna och metoderna för öppen vetenskap kommer att integreras i hela programmet.

Den andra pelaren om globala utmaningar och industriell konkurrenskraft kommer att betona samhällsutmaningar och industriell teknik i en strategi som är mer uppifrån och ned och som gäller unionens åtgärder och globala åtgärder samt utmaningar och möjligheter för konkurrenskraften. Dessa frågor ingår i fem klustrar ("hälsa", "inkluderande och säkra samhällen", "digitala frågor och industri", "klimat, energi och mobilitet" och "livsmedel och naturresurser") som är i linje med EU:s policyprioriteringar och olika globala policyprioriteringar (målen för hållbar utveckling) och har samarbete och konkurrenskraft som viktiga drivkrafter. Integrationen i kluster, vart och ett med ett antal insatsområden, syftar till att uppmuntra tvärvetenskapligt, sektorsövergripande, tvärpolitiskt och internationellt samarbete, och på så sätt uppnå större effekt och bättre utnyttja innovationspotentialen som ofta är störst i skärningspunkten mellan discipliner och sektorer.

Parallellt med de vanliga ansökningsomgångarna kommer **ett begränsat antal uppdrag med stor synlighet att införas**. Dessa kommer att utformas under den strategiska planeringsprocessen. "Uppdragen", som ska ha ambitiösa men tidsbestämda och uppnåeliga mål, bör vara relevanta för allmänheten och engagera den där så är relevant. De ska utformas i samarbete med medlemsstaterna, Europaparlamentet, berörda parter och allmänheten.

I den andra pelaren betonas industrins avgörande roll för att programmets alla mål ska kunna uppnås. För att säkerställa industrins konkurrenskraft och kapaciteten att ta itu med de globala utmaningar vi står inför måste EU stärka och bibehålla sin tekniska och industriella kapacitet inom viktiga områden som ligger till grund för omvandlingen av ekonomin och samhället. Man kommer att prioritera investeringar i morgondagens viktiga möjliggörande teknik.

Den andra pelaren kommer också att ge vetenskapligt och tekniskt stöd till unionens politik, bland annat via gemensamma forskningscentrumets verksamhet. Den här pelaren kommer att bidra till uppfyllandet av EU:s policymål, med beaktande av den innovationsprincip som anges i kommissionens meddelande av den 15 maj 2018 om en förnyad EU-agenda för forskning och innovation. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att öka deltagandet i forskning och finansiering från enheter i tredjeländer med låga till medelhöga inkomster.

Medan innovation kommer att stödjas inom hela programmet ska **den tredje pelaren om öppen innovation huvudsakligen fokusera på uppskalning av banbrytande innovation som skapar nya marknader genom att inrätta ett europeiskt innovationsråd**, stödja en utvidgning av de europeiska ekosystemen för innovation och ge fortsatt stöd till Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT). Europeiska innovationsrådet kommer att erbjuda en enda kontaktpunkt för innovatörer med stor potential. Verksamheterna kommer att definieras i huvudsak nedifrån och upp. Detta bör leda till betydande förenklingar och rationaliseringar av det nuvarande stödet och fylla eventuella luckor mellan bidrag från andra delar av Horisont Europa och finansieringsinstrumenten inom InvestEU. Stöd kommer också att ges till samarbete med och mellan inte bara nationella och regionala innovationsmyndigheter utan även alla andra offentliga eller privata och allmänna eller sektoriella aktörer i det europeiska innovationslandskapet.

Europeiska institutet för innovation och teknik ska komplettera Europeiska innovationsrådet genom att främja hållbara innovationsekosystem och utveckla entreprenörs- och innovationsfärdigheter på prioriterade områden genom sina kunskaps- och innovationsgrupper. Europeiska institutet för innovation och teknik ska bidra till omställningen av universiteten i EU för att främja entreprenörskap, och verka för en maximering av synergier och komplementaritet med åtgärder inom pelaren ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft”.

Europas ekonomiska och sociala välstånd, livskvaliteten och kvaliteten hos arbeten och miljön, är beroende av förmågan att ta fram innovationer och ny kunskap. Nedifrån och uppstrategierna inom den första och tredje pelaren syftar framför allt till att stärka spetskompetensen, skapa kunskap och innovation och främja större investeringar i framför allt nya, snabbväxande områden inom spetsvetenskap och banbrytande innovationer med potential till uppskalning. Detta är avgörande för att kunna ta itu med kunskaps- och innovationsklyftan och stärka EU:s vetenskapliga och tekniska grund, och därigenom stödja unionens strategiska mål och policyprioriteringar och bidra till långsiktig tillväxt och konkurrenskraft.

De tre pelarna kommer att stödjas genom **verksamheter för att förstärka det europeiska forskningsområdet**, särskilt att dela spetskompetens för att fullt ut utnyttja potentialen i länder med mindre effektiv forskning och innovation så att de kan uppnå höga EU-standarder för spetskompetens (t.ex. genom teaming, twinning och ERA-professurer) och att reformera och förstärka det europeiska forsknings- och innovationssystemet, inbegripet nästa generations enhet för policystöd.

Denna del kommer också att omfatta framsynsverksamhet, övervakning och utvärdering av ramprogrammet, spridning och utnyttjande av resultat, modernisering av europeiska universitet, stöd till ökat internationellt samarbete samt vetenskap, samhälle och medborgare.

Strukturen med tre pelare kommer att öka **enhetligheten hos de olika delarna av programmet**, vilket bidrar till att programmets mål uppnås. De tydligt definierade och kompletterande skälen för åtgärder kommer att stärka deras sammanlänkning; gemensamma teman är här öppen vetenskap och öppen innovation. Detta kommer att säkerställa en systemisk, **effektbaserad strategi** som griper över ämnesområden och överbryggar silor för bättre effekt. Exempelvis kommer uppdrag att stimulera verksamhet inom pelarna för öppen vetenskap och öppen innovation, medan innovationer med potential för snabb uppskalning som tillkommit genom forskningssamverkan, Europeiska forskningsrådets koncepttest eller EIT:s kunskaps- och innovationsgrupper snabbt kommer att slussas vidare till Europeiska innovationsrådet. Genom strategisk planering kommer programmets interna enhetlighet att stärkas ännu mer.

Övergripande frågor

Horisont Europa kommer att i hög grad **stärka det internationella samarbetet** vilket är nödvändigt för att få tillgång till begåvning, kunskap, know-how, anläggningar och marknader världen över, så att man på ett verkningsfullt sätt kan ta itu med globala utmaningar och uppfylla globala åtaganden. Ramprogrammet kommer att intensifiera samarbetet och utvidga associeringsavtalen till länder med spetskompetens inom vetenskap, teknik och innovationskapacitet. Programmet kommer att fortsätta att finansiera enheter från länder där inkomsterna är låga till medelhöga, och att finansiera enheter från industriländer och tillväxtekonomier endast om de har nödvändig kompetens eller anläggningar.

Principen om öppen vetenskap är av grundläggande betydelse i det nya programmet. Den kommer att gå utöver strategin med öppen åtkomst från Horisont 2020 och kräva öppen åtkomst till publikationer och data (med tydliga undantag för det senare) och till datahanteringsplaner för forskningsdata. Programmet kommer att främja en bred användning av data som uppfyller Fairprinciperna (sökbarhet, tillgänglighet, kompatibilitet och återanvändbarhet) och verksamheter som ökar forskarnas kompetens i fråga om öppen vetenskap och stöder belöningssystem som främjar öppen vetenskap. Forskningsintegritet och medborgarforskning kommer att spela en central roll, liksom utvecklingen av en ny generation av bedömningsindikatorer för forskning.

Horisont Europa kommer att ha en **ny och mer effektfokuserad strategi för partnerskap**. Den nuvarande rika floran av europeiska partnerskap kommer att rationaliseras, så att de kan fortsätta under förenklade former som är öppna för alla (t.ex. den akademiska världen, näringslivet, medlemsstaterna och filantropiska stiftelser). Samtidigt måste det säkerställas att de på ett ändamålsenligt sätt kan bidra till de allmänna och särskilda målen för Horisont Europa. De ska utformas på grundval av mervärde på EU-nivå, insyn, öppenhet, resultat, hävstångeffekter, långsiktigt finansiellt engagemang från alla berörda parter, flexibilitet, samstämmighet och komplementaritet med unionens initiativ samt nationella och regionala initiativ. Detta tillvägagångssätt ska åstadkomma ett antal konsoliderade och rationaliserade partnerskap som undviker överlappningar och dubbelarbete och som är bättre anpassade till EU:s policyprioriteringar.

Det kommer att finnas tre nivåer av partnerskap:

- (a) Samprogrammerade, på grundval av samförståndsavtal eller avtal med partner.
- (b) Samfinansierade, på grundval av en enda flexibel samfinansieringsåtgärd för program.
- (c) Institutionaliserade partnerskap (på grundval av artikel 185 eller artikel 187 i EUF-fördraget, och EIT-förordningen för *kunskaps- och innovationsgrupper*).

Områdena för partnerskap, inklusive en eventuell fortsättning av befintliga sådana, kommer att fastställas under den strategiska planeringsprocessen (den föreslagna rättsliga grunden anger bara vilka instrument och kriterier som ska styra deras användning). Förslag till EIT:s framtida kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper) kommer att anges i EIT:s strategiska innovationsprogram (SIP), varvid utfallet av den strategiska planeringsprocessen kommer att beaktas. Ämnesområden kommer att sållas fram och väljas ut på ett sätt som maximerar komplementariteten och synergierna med åtgärder inom pelaren ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft”.

I kommissionens förslag till flerårig budgetram för perioden 2021–2027 fastställs ett ambitiösare mål för **integrering** av klimatfrågor i alla EU:s program, med det övergripande målet att 25 % av EU:s utgifter ska bidra till klimatmålen. Detta programs bidrag till uppnåendet av detta övergripande mål kommer att kontrolleras med hjälp av ett EU-system för klimatmarkörer på en lämplig uppdelningsnivå, inklusive användning av mer exakta metoder om sådana finns tillgängliga. Kommissionen kommer att fortsätta att lämna information varje år i form av åtagandebemyndiganden inom ramen för det årliga budgetförslaget.

För att stödja ett fullt utnyttjande av programmets potential att bidra till klimatmålen kommer kommissionen att sträva efter att identifiera relevanta åtgärder under programmets hela utarbetande, genomförande, översyn och utvärdering.

Synergier

Synergier mellan olika EU-program kommer att uppmuntras starkt och förstärkas genom den strategiska planeringsprocessen, som ska fungera som en referensram för stöd till forskning och innovation i hela EU-budgeten. Ändamålsenliga och operativa synergier kommer att säkerställas med andra unionsprogram, särskilt för att utveckla ett mer ändamålsenligt gränssnitt mellan vetenskap och politik och åtgärda policybehov, liksom för att främja snabbare spridning och utnyttjande av forsknings- och innovationsresultat och göra det möjligt att uppnå gemensamma mål och gemensamma verksamhetsområden (t.ex. partnerskapsområden eller uppdragsområden).

Dessa program skulle bland annat inbegripa den gemensamma jordbrukspolitiken, Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden (ESF+), Europeiska rymdprogrammet, inre marknadsprogrammet, programmet för miljö och klimatpolitik (Life-programmet), Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE), programmet för ett digitalt Europa, Erasmusprogrammet, InvestEU-fonden, och instrumenten för yttre åtgärder (instrumentet för grannskap, utveckling och internationellt samarbete (NDICI) och instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III)). Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt kopplingarna med den europeiska planeringsterminen och reformverktyget (Reform Delivery Tool), inbegripet genom enheten för policystöd.

Dessa program kan, i full komplementaritet med Horisont Europa, ge stöd till forsknings- och innovationsverksamhet, t.ex. i form av demonstration av lösningar som är skräddarsydda för specifika nationella/regionala förhållanden/behov samt bilaterala och interregionala initiativ. Europeiska regionala utvecklingsfonden kommer t.ex. att stödja uppbyggnaden av forsknings- och innovationsekosystem i medlemsstaterna när det gäller infrastrukturer, mänskliga resurser, modernisering av den offentliga och den privata sektorn och (inter)regionala samarbetsnätverk, t.ex. klusterstrukturer.

Program som t.ex. Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE), programmet för ett digitalt Europa, Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Life-programmet kommer att använda sig av offentlig upphandling som ett nyckelinstrument för att bygga ut fysisk infrastruktur och sprida innovativ teknik och innovativa lösningar som bl.a. verksamhet inom ramprogrammet kan ge upphov till.

Regler för deltagande och spridning

Följande viktiga nyheter har införts i **reglerna för deltagande och spridning**:

- **Principen om en enda uppsättning regler kommer att fortsätta att tillämpas, men med ytterligare förbättringar.** I linje med strategin för en gemensam uppsättning regler och utarbetandet av den fleråriga budgetramen kommer EU:s nya budgetförordning⁸ att användas som en gemensam referens för de regler som gäller för alla EU:s finansieringsprogram.
- **Finansieringsgraderna från Horisont 2020 kommer att bibehållas.** Finansieringsgraden kommer att vara en maximinivå som kan minskas när så är

⁸ Europeiska kommissionen (2017), budgetförordningen för unionens allmänna budget och dess tillämpningsbestämmelser, finns på:
http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/regulations/financial_regulation_2017_en.pdf

befogat för genomförandet av särskilda åtgärder. Detta kommer att säkerställa att programmet förblir attraktivt.

- **Systemet för kostnadsersättning kommer att förenklas ytterligare**, särskilt i fråga om faktiska kostnader för personal. Distinktionen mellan grundersättning och tilläggsersättning kommer att tas bort och taket för tilläggsersättning från Horisont 2020 likaså.
- **Större acceptans för gängse praxis för kostnadsredovisning**: enhetskostnaden för internt fakturerade varor och tjänster kommer att göra det möjligt att täcka faktiska indirekta kostnader som beräknats enligt gängse praxis för kostnadsredovisning.
- **En utökad ömsesidig tillit till revisioner och bedömningar – även med andra EU-program – eftersträvas**. Detta bör minska den administrativa bördan för mottagarna av unionens medel genom en ytterligare anpassning av reglerna. Det finns uttryckliga regler för ömsesidig tillit som innebär att även andra stödjande faktorer ska beaktas; detta medför ett minskat behov av finansiella revisioner hos de stödmottagare som haft positiva resultat vid sina systemrevisioner. Ömsesidig tillit kan även ingå i villkoren för upphävande av stödmottagarens skyldighet att lämna in ett intyg om redovisningen.
- **Garantifonden för deltagare (omdöpt till den ömsesidiga försäkringsmekanismen) kommer att utvidgas** till att omfatta alla former av institutionaliserade partnerskap, inbegripet initiativ enligt artikel 185 som inte omfattas av Horisont 2020, och till stödmottagare inom andra direkt förvaltade unionsprogram.
- **Spridning och utnyttjande**: de flesta av reglerna för deltagande och spridning från Horisont 2020 behålls, med ytterligare förbättringar där så är lämpligt. Detta inbegriper ett större fokus på utnyttjande, särskilt i EU, och funktionen hos planen för spridning och utnyttjande under projektet och efter dess slut. Kommissionen kommer dessutom att tillhandahålla särskilt stöd till spridning, utnyttjande och kunskapsspridning och lägga större tonvikt på att främja utnyttjande av forsknings- och innovationsresultat.
- **Kommunikation från stödmottagare för EU-fonder**: I linje med rekommendationerna i Lamyrapporten betonar reglerna stödmottagarnas roll när det gäller att tillhandahålla enhetlig, ändamålsenlig och proportionerligt riktad information till flera målgrupper, inbegripet medier och allmänhet. Med stöd av erfarenheterna från Horisont 2020 kommer vägledning till stödmottagarna att visa hur de kan bli nyckelkommunikatörer för alla aspekter av sin projektverksamhet.
- **Främjande av öppen vetenskap** kommer att säkerställa ett bättre utnyttjande av forsknings- och innovationsresultat inom unionen. Detta kommer att underlätta marknadsspridningen, öka genomslaget, maximera synergier med andra unionsinitiativ och öka innovationspotentialen hos resultat som genererats tack vare EU-finansiering.

Särskilt följande åtgärder planeras:

- Stöd till berörda parter inom forskning och innovation så att de fullt ut kan tillämpa principen om öppen åtkomst, och samarbete med dem för att förverkliga det europeiska öppna forskningsmolnet.

- Att stärka det europeiska dataområdet⁹ som möjliggör ett obegränsat och konstant flöde av kunskap och data och att skapa nödvändiga incitament för stödmottagare inom programmet och innovatörer att dela med sig av sina resultat och data för återanvändning.
- Införande av incitament för att utnyttja ramprogrammets resultat genom att hjälpa stödmottagarna att finna de lämpligaste instrumenten och kanalerna för marknadsspridning av sina innovationer.
- Införande av en strategi för att öka tillgängligheten för forsknings- och innovationsresultat och påskynda deras spridning, även för policyåtgärder, och därigenom öka programmets totala effekter och den europeiska innovationspotentialen.
- Tillhandahållande av övergripande stöd under hela spridnings- och utnyttjandecykeln för att säkerställa ett kontinuerligt flöde av innovationer från programmet.

För Horisont Europa kommer **tilldelningskriterierna** att vara spetskompetens, effekt och genomförandets kvalitet och effektivitet. Det är samma kriterier som i de föregående ramprogrammen.

I den föreslagna förordningen anges spetskompetens som det enda kriteriet för Europeiska forskningsrådet, i linje med målet att flytta fram kunskapens gränser. Denna bestämmelse innebär ingen avvikelse från det överenskomna behovet av att öka programmets effekt. I själva verket kan effekt syfta på vetenskaplig, teknisk och socioekonomisk effekt samt andra typer av effekter. När det gäller EFR ligger tyngdpunkten på vetenskaplig effekt, som i sin tur är grunden för många andra typer av effekter, inbegripet socioekonomisk effekt. Europeiska forskningsrådet kommer också i fortsättningen att fastställa ett tydligt och inspirerande mål för europeisk vetenskap genom att skapa EU-omfattande konkurrens om idéer och talang.

Europeiska institutet för innovation och teknik

Europeiska institutet för innovation och teknik kommer, framför allt genom sina kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper), att sträva efter att stärka ekosystemen för innovation för att ta itu med globala utmaningar genom att främja integrering av näringsliv, forskning, högre utbildning och entreprenörskap. EIT:s inriktning på innovationsekosystem gör att det naturligt passar in i pelaren för öppen innovation inom Horisont Europa, men EIT:s pelaröverskridande karaktär kan bidra med ytterligare en målinriktad strategi för de globala utmaningar som lyfts fram i programmet. Förslag till EIT:s framtida kunskaps- och innovationsgrupper som överensstämmer med EIT-förordningen kommer att anges i EIT:s strategiska innovationsprogram (SIP), varvid hänsyn ska tas till utfallet av den strategiska planeringsprocessen och prioriteringarna inom pelaren ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft”.

⁹ Kommissionens meddelande *Mot ett gemensamt dataområde i EU*, COM(2018) 232 final.

Gemensamma forskningscentrumet (JRC)

Gemensamma forskningscentrumet kommer att ha en starkt stödjande roll inom pelaren ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft” men kommer samtidigt att bidra på ett mer övergripande plan till andra delar av Horisont Europa. I detta sammanhang kommer gemensamma forskningscentrumet att fortsätta att ge vetenskapliga råd och vetenskapligt stöd för unionens politik under hela policycykeln.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, och om dess regler för deltagande och spridning

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 173.3, 182.1, 183 och 188 andra stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁰,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande¹¹,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet¹², och

av följande skäl:

- (1) Det är unionens mål att stärka EU:s vetenskapliga och tekniska grund och främja konkurrenskraften, också inom industrin, och samtidigt främja all forsknings- och innovationsverksamhet för att förverkliga EU:s strategiska prioriteringar, vilka i förlängningen syftar till att främja fred, unionens värden och medborgarnas välbefinnande.
- (2) För att åstadkomma vetenskapliga, ekonomiska och samhällseliga effekter i linje med detta allmänna mål bör EU investera i forskning och innovation genom Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation 2021–2027 (nedan kallat *programmet*) för att stödja skapande och spridning av högkvalitativ kunskap och teknik, stärka effekterna av forskning och innovation när det gäller att utveckla, stödja och genomföra unionens politik, stödja spridningen av innovativa lösningar inom industri och samhälle i syfte att hantera globala utmaningar och främja industrins konkurrenskraft, främja alla typer av innovation, inklusive banbrytande innovation, förbättra marknads lanseringen av innovativa lösningar, samt optimera investeringarna för att öka effekterna inom ett förstärkt europeiskt forskningsområde.
- (3) Främjandet av den forsknings- och innovationsverksamhet som anses nödvändig för att förverkliga EU:s policymål bör beakta innovationsprincipen såsom den formuleras

¹⁰ EUT C [...], [...], s. [...].

¹¹ EUT C [...], [...], s. [...].

¹² Europaparlamentets ståndpunkt av den ... [(ännu ej offentliggjord i EUT)] och rådets beslut av den ...

i kommissionens meddelande av den 15 maj 2018, *En förnyad EU-agenda för forskning och innovation – EU:s tillfälle att forma sin framtid*, (COM(2018) 306 final).

- (4) Öppen vetenskap, öppen innovation och öppenhet mot världen utgör allmänna principer som bör garantera kvalitet och effekter av EU:s investeringar i forskning och innovation. De bör följas vid genomförandet av programmet, särskilt vid den strategiska planeringen för pelaren ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft”.
- (5) Öppen vetenskap, inklusive öppen åtkomst till vetenskapliga publikationer och forskningsdata, har potential att öka vetenskapens kvalitet, effekter och fördelar och påskynda utvecklingen av kunskap genom att göra den pålitligare, effektivare och mer exakt samt begripligare för samhället och mer i linje med samhällseliga utmaningar. Bestämmelser bör fastställas för att säkerställa att stödmottagarna ger öppen och kostnadsfri åtkomst till fackgranskade vetenskapliga publikationer, forskningsdata och andra forskningsresultat på ett öppet och icke-diskriminerande sätt, så tidigt som möjligt i spridningsprocessen och på ett sätt som möjliggör största möjliga användning och återanvändning. Mer tonvikt bör läggas på framför allt en ansvarsfull hantering av forskningsdata; denna bör följa Fairprinciperna om sökbarhet, tillgänglighet, kompatibilitet och återanvändbarhet, särskilt genom integrering av datahanteringsplaner. Stödmottagarna bör i förekommande utnyttja de möjligheter som det europeiska öppna forskningsmolnet erbjuder och även ansluta sig till andra principer och metoder för öppen vetenskap.
- (6) Programmets utformning och konstruktion bör svara mot behovet av att skapa en kritisk massa av verksamheter som får stöd, inom hela EU och genom internationellt samarbete, i linje med FN:s mål för hållbar utveckling. Genomförandet av programmet bör förstärka strävan att uppnå detta syfte.
- (7) Verksamhet som stöds inom ramen för programmet bör bidra till uppnåendet av EU:s mål och prioriteringar, övervakningen och bedömningen av framstegen mot dessa mål och prioriteringar, liksom till utvecklingen av reviderade eller nya prioriteringar.
- (8) Programmet bör upprätthålla en balans mellan finansiering enligt principen nedifrån och upp (forskar- eller innovatörsdriven) respektive uppifrån och ned (bestämd av strategiskt fastställda prioriteringar), beroende på typen av forsknings- och innovationsgrupper som deltar, verksamheternas karaktär och syfte samt de eftersträlvade effekterna. Kombinationen av dessa faktorer bör avgöra valet av strategi för varje del av programmet, vilka alla bidrar till samtliga av programmets allmänna och särskilda mål.
- (9) Forskningsverksamhet som genomförs inom pelaren ”öppen vetenskap” bör fastställas enligt vetenskapens behov och möjligheter. Forskningsagendan bör fastställas i nära samarbete med forskarsamfundet. Forskningen bör finansieras på grundval av kompetens.
- (10) Pelaren ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft” bör inrättas genom kluster för forskning och innovation i syfte att maximera integrationen mellan de olika verksamhetsområdena och samtidigt garantera en hög och hållbar nivå hos effekten i förhållande till de resurser som används. Denna pelare kommer att främja tvärvetenskapligt, sektorsövergripande, tvärpolitiskt och gränsöverskridande samarbete för att nå FN:s mål för hållbar utveckling och stärka konkurrenskraften för EU:s industri.

- (11) Fullt engagemang från industrins sida i programmet, på alla nivåer från den enskilde entreprenören, via små och medelstora företag, till stora företag, bör utgöra en av de viktigaste kanalerna för att förverkliga programmets mål, och särskilt för att skapa hållbar tillväxt och sysselsättning. Industrin bör bidra till de perspektiv och prioriteringar som fastställts i den strategiska planeringsprocessen, och denna bör i sin tur stödja utarbetandet av arbetsprogram. Ett sådant engagemang från industrin bör leda till att dess deltagande i de åtgärder som stöds hamnar på nivåer som minst motsvarar dem i det tidigare ramprogrammet Horisont 2020, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013¹³.
- (12) Det är viktigt att hjälpa industrin att förbli eller bli världsledande när det gäller innovation, digitalisering och utfasning av fossila bränslen, särskilt genom investeringar i viktig möjliggörande teknik som kommer att ligga till grund för morgondagens företag. Programmets åtgärder bör användas för att ta itu med marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt och utan att duplicera eller utestänga privat finansiering, och de ska också ha ett klart europeiskt mervärde. Detta kommer att garantera att åtgärderna inom programmet är förenliga med EU:s regler för statligt stöd, och därmed undvika onödig snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden.
- (13) Programmet bör stödja forskning och innovation på ett integrerat sätt och uppfylla alla Världshandelsorganisationens relevanta bestämmelser. Begreppet forskning, inklusive experimentell utveckling, bör användas i enlighet med Frascatimanualen som tagits fram av OECD, medan begreppet innovation bör användas i enlighet med Oslomanualen som tagits fram av OECD och Eurostat i enlighet med ett brett synsätt som också omfattar social innovation. OECD-definitionerna av teknisk mognadsgrad (TRL) bör också fortsättningsvis, liksom i det tidigare ramprogrammet Horisont 2020, beaktas vid klassificeringen av teknisk forskning, produktutveckling och demonstrationsverksamhet, liksom definitionen av typ av åtgärd som återfinns i ansökningsomgångarna. I princip bör bidrag inte beviljas för åtgärder vars verksamheter överstiger teknisk mognadsgrad 8. Arbetsprogrammet för en viss ansökningsomgång inom pelaren ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft” kan bevilja bidrag till storskalig produktutvärdering och marknadsintroduktion.
- (14) Kommissionens meddelande om den preliminära utvärderingen av Horisont 2020 (COM(2018) 2 final) innehöll ett antal rekommendationer för programmet, inklusive dess regler för deltagande och spridning, med utgångspunkt i erfarenheterna från det förra programmet samt synpunkter från EU-institutionerna och berörda parter. Dessa rekommendationer inkluderar att öka investeringarna så att man uppnår en kritisk massa och maximerar effekten, att stödja banbrytande innovation, att prioritera EU-investeringar i forskning och innovation på områden med stort mervärde, t.ex. genom uppdragsinriktning, medborgarinflytande och bred kommunikation, att rationalisera EU:s finansieringslandskap, bl.a. genom att effektivisera de olika partnerskapsinitiativen och systemen för samfinansiering, att utveckla fler och mer konkreta synergier mellan EU:s olika finansieringsinstrument, särskilt i syfte att öka mobiliseringen av underutnyttjad forsknings- och innovationspotential i EU, att stärka det internationella samarbetet och öka öppenheten mot tredjeländers deltagande, och att fortsätta förenklingsarbetet utifrån erfarenheterna från genomförandet av Horisont 2020.

13

- (15) Programmet bör eftersträva synergier med andra EU-program när det gäller alltifrån utformning och strategisk planering till projekturval, förvaltning, kommunikation, spridning och utnyttjande av resultat, övervakning, revision och styrelseformer. I syfte att undervika överlappningar och duplicering och öka EU-finansieringens genomslagskraft kan överföringar från andra unionsprogram till verksamhet inom Horisont Europa göras. I sådana fall kommer de att omfattas av reglerna för Horisont Europa.
- (16) För att få största möjliga effekt av unionens finansiering och ett maximalt effektivt bidrag till unionens policymål bör programmet delta i europeiska partnerskap med privata och/eller offentliga partner. Dessa partner inbegriper näringslivet, forskningsorganisationer, organ med offentliga förvaltningsuppgifter på lokal, regional, nationell eller internationell nivå, och det civila samhällets organisationer, t.ex. stiftelser som stöder och/eller bedriver forskning och innovation, förutsatt att de önskade effekterna kan uppnås mer effektivt i partnerskap än av unionen på egen hand.
- (17) Programmet bör stärka samarbetet mellan europeiska partnerskap och partner inom privat och/eller offentlig sektor på internationell nivå, bland annat genom att sammanföra forsknings- och innovationsprogram och gränsöverskridande investeringar i forskning och innovation, vilket ger ömsesidiga fördelar för människor och företag och samtidigt säkerställer att EU kan hävda sina intressen på strategiska områden¹⁴.
- (18) Gemensamma forskningscentrumet (JRC) bör också fortsättningsvis ge oberoende, kundstyrt vetenskapligt och tekniskt stöd för unionens politik under hela policycykeln. JRC:s direkta åtgärder bör genomföras på ett flexibelt, effektivt och transparent sätt, med beaktande av JRC:s användares relevanta behov och unionspolitikens behov, samt så att de garanterar skydd av unionens ekonomiska intressen. JRC bör fortsätta att generera extraresurser.
- (19) Pelaren ”öppen innovation” bör inrätta en serie åtgärder för integrerat stöd till entreprenörer och entreprenörskap i syfte att uppnå och påskynda banbrytande innovation för snabb marknadstillväxt. Den bör locka innovativa företag med potential för uppskalning på internationell nivå och unionsnivå och erbjuda snabba, flexibla bidrag och saminvesteringar, även med privata investerare. Dessa mål bör eftersträvas genom inrättande av ett europeiskt innovationsråd (EIC). Denna pelare bör också stödja Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) och europeiska innovationsekosystem i stort, särskilt genom att samfinansiera partnerskap med nationella och regionala innovationsstödjande aktörer.
- (20) Policymålen för detta program kommer också att hanteras med hjälp av finansieringsinstrument och budgetgarantier inom policyområdena [...] för InvestEU-fonden. Det ekonomiska stödet bör användas till att åtgärda marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt, och åtgärderna bör inte duplicera eller tränga ut privat finansiering eller snedvrider konkurrensen på den inre marknaden. Åtgärderna bör ha ett tydligt europeiskt mervärde.
- (21) Europeiska innovationsrådet bör genom sina instrument – Pathfinder och Accelerator – sträva efter att identifiera, utveckla och sprida banbrytande innovationer som skapar

¹⁴

Se t.ex. kommissionens förslag till förordning om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i Europeiska unionen (COM(2017) 487 final).

nya marknader och stödja deras snabba uppskalning till EU-nivå och internationell nivå. Europeiska innovationsrådet bör genom enhetliga och effektivare stöd till banbrytande innovation fylla det vakuum som nu råder för offentligt stöd och privata investeringar i banbrytande innovation. Europeiska innovationsrådets instrument kräver särskilda rättsliga och administrativa funktioner som återspeglar dess mål, i synnerhet marknads lanseringsverksamhet.

- (22) Genom blandfinansieringen från Europeiska innovationsrådet bör Accelerator kunna förkorta ”ökenvandringen” mellan forskning, stadiet före storskalig kommersialisering och uppskalningen av företag. Accelerator bör särskilt stödja insatser som innebär sådana tekniska risker eller marknadsrisker att de inte anses säkra och inte kan attrahera större investeringar från marknaden; därigenom kompletteras InvestEU-programmet, som inrättades genom förordning ...¹⁵.
- (23) EIT bör, framför allt genom sina kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper), sträva efter att stärka de ekosystem för innovation som hanterar globala utmaningar, genom att främja integrering av näringsliv, forskning, högre utbildning och entreprenörskap. EIT bör i sin verksamhet främja innovation och stödja integreringen av högre utbildning i innovationsekosystemet, särskilt genom att främja dels utbildning i entreprenörskap, dels ett starkt tvärvetenskapligt samarbete mellan industri och akademi och genom att identifiera förväntade färdigheter som gör det möjligt för framtida innovatörer att ta sig an globala utmaningar, bland annat avancerade digitala färdigheter och innovationskompetens. EIT:s stödsystem bör gagna EIC-stödmottagare, och uppstarts företag från EIT:s KI-grupper bör ha tillgång till EIC-åtgärder. EIT:s inriktning på innovationsekosystem bör göra att det naturligt passar in i pelaren ”öppen innovation”; däremot bör planeringen av dess KI-grupper anpassas till pelaren ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft” genom den strategiska planeringsprocessen.
- (24) Att säkerställa och bevara lika villkor för företag som konkurrerar på en given marknad är en viktig förutsättning för att banbrytande eller disruptiv innovation ska frodas och därigenom göra det möjligt för i synnerhet små och medelstora innovatörer att få avkastning på sina investeringar och erövra en del av marknaden.
- (25) Programmet bör främja och integrera samarbete med tredjeländer och internationella organisationer och initiativ på grundval av gemensamt intresse, ömsesidig nytta och globala åtaganden för att genomföra FN:s mål för hållbar utveckling. Internationellt samarbete bör syfta till att stärka unionens spetskompetens inom forskning och innovation, liksom dess attraktionskraft och ekonomiska och industriella konkurrenskraft, ta itu med globala utmaningar, enligt vad som anges i FN:s mål för hållbar utveckling, och att stödja unionens externa politik. En allmän öppning för internationellt deltagande och riktat internationellt samarbete bör eftersträvas, bl.a. genom lämpliga bestämmelser om stödberättigande för enheter som är etablerade i länder med låga till medelhöga inkomster. Samtidigt bör associering av tredjeländer till programmet främjas.
- (26) För att fördjupa förbindelserna mellan vetenskap och samhälle och maximera fördelarna av deras samspel bör programmet engagera och involvera medborgarna och det civila samhällets organisationer när det gäller att gemensamt utforma och skapa ansvarsfulla forsknings- och innovationsagendor och motsvarande innehåll, främja vetenskaplig utbildning, göra vetenskaplig kunskap allmänt tillgänglig och underlätta

15

för allmänheten och det civila samhällets organisationer att delta i programmets verksamheter. Detta bör göras i hela programmet och genom särskilda verksamheter i delen ”förstärkning av det europeiska forskningsområdet”. Medborgarnas och det civila samhällets engagemang i forskning och innovation bör förenas med verksamhet som når ut till allmänheten, i syfte att skapa och upprätthålla stöd hos allmänheten för programmet. Programmet bör också syfta till att undanröja hinder och främja synergier mellan vetenskap, teknik, kultur och konst för att skapa nya former av hållbar innovation.

- (27) I enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget har unionens yttersta randområden rätt till särskilda åtgärder (med hänsyn till sin strukturella, sociala och ekonomiska situation) när det gäller tillgång till EU:s horisontella program. Programmet bör därför ta hänsyn till särdragen hos dessa regioner, i linje med kommissionens meddelande *Ett starkare och förnyat strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden* (COM(2017) 623 final) som godkändes av rådet den 12 april 2018.
- (28) De verksamheter som utvecklats inom ramen för programmet bör sträva efter att undanröja bristande jämställdhet och att främja jämställdhet mellan kvinnor och män inom forskning och innovation, i enlighet med artiklarna 2 och 3 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Jämställdhetsaspekten bör integreras på lämpligt sätt i forsknings- och innovationsinnehållet och beaktas i alla skeden av forskningscykeln.
- (29) Med tanke på särdragen hos försvarsindustrin bör närmare bestämmelser för unionens finansiering av försvarsforskningsprojekt fastställas i förordning ... om inrättande av Europeiska försvarsfonden¹⁶ som innehåller reglerna för deltagande på försvarsforskningsområdet. Forsknings- och innovationsverksamhet som utförs inom ramen för Europeiska försvarsfonden bör uteslutande vara inriktad på försvarstillämpningar.
- (30) I denna förordning fastställs en finansieringsram för programmet. Det belopp som anges för det särskilda program som avses i artikel 1.3 a ska utgöra det särskilda referensbeloppet i den mening som avses i [hänvisningen ska uppdateras i enlighet med det nya interinstitutionella avtalet: punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning¹⁷] för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.
- (31) Förordning (EU, Euratom) ... [nya budgetförordningen] (nedan kallad *budgetförordningen*) gäller för detta program om inte annat anges. I den förordningen fastställs regler för genomförandet av unionens budget, inklusive regler om bidrag, priser, upphandling, indirekt genomförande, ekonomiskt stöd, finansieringsinstrument och budgetgarantier.
- (32) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013¹⁸, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2988/95¹⁹, rådets

¹⁶

¹⁷ Hänvisningen ska uppdateras: EUT C 373, 20.12.2013, s. 1. Avtalet finns tillgängligt på: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av

förordning (Euratom, EG) nr 2185/96²⁰ och rådets förordning (EU) 2017/1939²¹ ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet förebyggande, upptäckt och utredning av oriktigheter och bedrägeri, krav på återbetalning av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt i tillämpliga fall administrativa sanktioner. I enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 får Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) utföra utredningar, inbegripet kontroller på plats och inspektioner, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 får Europeiska åklagarmyndigheten utreda och lagföra bedrägeri och annan brottslig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371²². I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som tar emot medel från unionen samarbeta fullständigt för att skydda unionens ekonomiska intressen, ge kommissionen, Olaf, Europeiska åklagarmyndigheten och Europeiska revisionsrätten alla rättigheter och all tillgång som behövs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.

- (33) I enlighet med [uppdatera hänvisning i enlighet med det nya beslutet om utomeuropeiska länder och territorier (ULT): I enlighet med artikel 94 i rådets beslut 2013/755/EU²³ är personer och enheter i utomeuropeiska länder och territorier (ULT) berättigade till finansiering, med förbehåll för programmets regler och mål och eventuella ordningar som gäller för den medlemsstat till vilken det berörda utomeuropeiska landet eller territoriet är knutet.
- (34) I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016 behöver detta program utvärderas på grundval av information som samlas in till följd av specifika övervakningskrav, samtidigt som överreglering och administrativa bördor, särskilt för medlemsstaterna, undviks. Dessa krav kan i tillämpliga fall innefatta mätbara indikatorer som tjänar som grund för utvärdering av programmets konsekvenser i praktiken.
- (35) I syfte att kunna komplettera eller ändra effektkedjeindikatorerna, när så anses nödvändigt, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning. För att

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹⁹ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

²⁰ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

²¹ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

²² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

²³ Rådets beslut 2013/755/EU av den 25 november 2013 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen (ULT-beslutet) (EUT L 344, 19.12.2013, s. 1).

säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

- (36) Samstämmigheten och synergierna mellan Horisont Europa och EU:s rymdprogram kommer att främja en globalt konkurrenskraftig och innovativ europeisk rymdsektor, förstärka Europas autonomi när det gäller tillträde till och användning av rymden i en säker miljö samt stärka Europas roll som en global aktör. Banbrytande lösningar i Horisont Europa kommer att stödjas av data och tjänster som tillhandahålls av rymdprogrammet.
- (37) Reglerna för deltagande och spridning bör på ett lämpligt sätt återspegla programmets behov, med beaktande av de farhågor som rests och de rekommendationer som gjorts av olika berörda parter.
- (38) Gemensamma regler för hela programmet bör säkerställa ett sammanhängande ramverk som underlättar deltagande i program som får ekonomiska bidrag från programbudgeten, inklusive deltagande i program som förvaltas av finansieringsorgan som t.ex. EIT, gemensamma företag eller andra strukturer enligt artikel 187 i EUF-fördraget, och deltagande i program som genomförs av medlemsstaterna i enlighet med artikel 185 i EUF-fördraget. Det bör finnas en flexibilitet att anta särskilda regler när så är befogat.
- (39) Åtgärder som omfattas av programmet bör respektera grundläggande rättigheter och iaktta de principer som erkänns i synnerhet i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Dessa åtgärder bör vara förenliga med alla rättsliga skyldigheter, inklusive internationell rätt och relevanta kommissionsbeslut, till exempel kommissionens meddelande av den 28 juni 2013²⁴, samt etiska principer, vilket inbegriper att alla former av överträdelser av forskningsintegriteten undviks. Artikel 13 i EUF-fördraget bör beaktas i forskningsverksamhet och användningen av djur i forsknings- och försökssammanhang bör minskas, med målet att till slut ersätta djurförsök med annat.
- (40) I linje med målen för det internationella samarbete som beskrivs i artiklarna 180 och 186 i EUF-fördraget bör deltagande av rättsliga enheter etablerade i tredjeländer samt av internationella organisationer främjas. Genomförandet av programmet bör överensstämma med de åtgärder som antas i enlighet med artiklarna 75 och 215 i EUF-fördraget och bör vara förenliga med internationell rätt. När det gäller åtgärder med anknytning till unionens strategiska tillgångar, intressen, oberoende eller säkerhet får deltagande i särskilda åtgärder inom programmet begränsas till enbart enheter som är etablerade i medlemsstaterna, eller till enheter som är etablerade i särskilt angivna associerade länder eller tredjeländer utöver medlemsstaterna.
- (41) Med tanke på betydelsen av att ta itu med klimatförändringar i linje med unionens åtaganden att genomföra Parisavtalet och uppfylla Förenta nationernas mål för hållbar utveckling kommer detta program att bidra till att integrera klimatfrågor och till uppnåendet av det övergripande målet att 25 % av utgifterna i EU-budgeten ska bidra till klimatmålen.
- (42) De övergripande finansiella bestämmelser som antas av Europaparlamentet och rådet på grundval av artikel 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt gäller för

²⁴ EUT C 205, 19.7.2013, s. 9.

denna förordning. Dessa bestämmelser fastställs i budgetförordningen och reglerar särskilt förfarandet för fastställande och genomförande av budgeten genom bidrag, upphandling, priser och indirekt genomförande och föreskriver kontroller av finansiella aktörers ansvar. De bestämmelser som antas på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget gäller även skydd av unionens budget vid generella brister när det gäller rättsstatens principer i medlemsstaterna, eftersom respekt för rättsstaten är en förutsättning för sund ekonomisk förvaltning och effektivt EU-stöd.

- (43) Användning av känslig bakgrundsinformation eller åtkomst för otillbörliga personer till känsliga resultat kan få negativa konsekvenser för unionens intressen eller en eller flera medlemsstats intressen. Hanteringen av konfidentiella uppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter bör regleras av all relevant unionsrätt, inbegripet institutionernas interna regler såsom kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 som fastställer säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter.
- (44) Det är nödvändigt att fastställa minimikrav för deltagande, både som en allmän regel där konsortiet bör ta med minst en rättslig enhet från en medlemsstat, och med hänsyn till särdragen hos en särskild typ av åtgärder inom programmet.
- (45) Det är lämpligt att fastställa villkoren för unionsfinansiering för deltagare i åtgärder inom programmet. För att skapa ytterligare förenkling bör bidrag genomföras med beaktande av alla former av bidrag som anges i budgetförordningen, inklusive klumpsummor, schablonbelopp och enhetskostnader.
- (46) Finansieringsgraderna i denna förordning anges som maximinivåer för att följa principen om samfinansiering.
- (47) I enlighet med budgetförordningen bör programmet tillhandahålla en bas för en ökad acceptans av stödmottagarnas sedvanliga praxis för redovisning av personalkostnader och enhetskostnader avseende internt fakturerade varor och tjänster.
- (48) Det nuvarande systemet för ersättning av faktiska personalkostnader bör förenklas ytterligare utifrån den princip om projektbaserad ersättning som utvecklats inom ramen för Horisont 2020 och som är bättre anpassad till budgetförordningen.
- (49) Garantifonden för deltagare, som inrättades under Horisont 2020 och som förvaltas av kommissionen, har visat sig vara en viktig skyddsmekanism som minskar riskerna beträffande utestående belopp som inte betalats tillbaka av deltagarna. Därför bör garantifonden för stödmottagare, som döpts om till den ömsesidiga försäkringsmekanismen (nedan kallad *mekanismen*), fortsätta sin verksamhet och utvidgas till andra finansieringsorgan, särskilt initiativ i enlighet med artikel 185 i EUF-fördraget. Mekanismen bör öppnas för stödmottagare inom alla övriga direkt förvaltade EU-program.
- (50) Det bör fastställas regler för utnyttjande och spridning av resultat för att säkerställa att stödmottagarna skyddar, utnyttjar, sprider och ger åtkomst till dessa resultat, beroende på vad som gäller. Större tonvikt bör läggas på utnyttjande av resultaten, särskilt i unionen. Stödmottagarna bör uppdatera sina planer avseende utnyttjande och spridning av resultaten under åtgärdens genomförande och efter dess slutförande.
- (51) De viktigaste inslagen i systemet för utvärdering och urval av förslag i det föregående programmet Horisont 2020, med dess särskilda fokus på spetskompetens, bör bibehållas. Förslagen bör även fortsättningsvis väljas ut på grundval av den utvärdering som gjorts av oberoende experter. I tillämpliga fall bör behovet att säkerställa en övergripande enhetlighet i projektportföljen beaktas.

- (52) Man bör eftersträva en utökad ömsesidig tillit till revisioner och bedömningar – även med andra EU-program – för att minska den administrativa bördan för stödmottagare av EU-medel. Ömsesidig tillit bör uttryckligen föreskrivas genom att även andra stödjande faktorer, t.ex. revisioner av system och processer, beaktas.
- (53) Särskilda utmaningar inom forskning och innovation bör hanteras med hjälp av pristävlingar, inklusive allmänna eller gemensamma tävlingar när så är lämpligt, organiserade av kommissionen eller finansieringsorganet tillsammans med andra unionsorgan, tredjeländer, internationella organisationer eller icke vinstdrivande rättsliga enheter.
- (54) Valet av finansieringstyp och genomförandemetod inom ramen för denna förordning ska göras utifrån vad som är bäst för att uppnå åtgärdernas särskilda mål och åstadkomma resultat, med särskild hänsyn till kostnader för kontroller, administrativa bördor och förväntad risk för bristande regelefterlevnad. När det gäller bidrag ska hänsyn tas till klumpsummor, schablonatser och skalor för enhetskostnader.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

1. Genom denna förordning inrättas Horisont Europa – Ramprogrammet för forskning och innovation (nedan kallat *programmet*) och reglerna för deltagande och spridning i indirekta åtgärder inom programmet.
2. Här fastställs målen för programmet, budgeten för perioden 2021–2027, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.
3. Programmet ska genomföras genom
 - (a) det särskilda program som inrättats genom beslut.../.../EU²⁵, vilket inbegriper ett ekonomiskt bidrag till EIT,
 - (b) det särskilda programmet för försvarsforskning, som inrättats genom förordning.../.../EU.
4. Termerna ”Horisont Europa”, ”programmet” och ”särskilt program” som används i denna förordning avser frågor som bara är relevanta för det särskilda program som beskrivs i punkt 3 a, såvida inget annat uttryckligen anges.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

- (1) *forskningsinfrastrukturer*: anläggningar som tillhandahåller resurser och tjänster som forskarvärlden använder för att bedriva forskning och främja innovation inom sina områden. Denna definition inbegriper mänskliga resurser och den omfattar viktig utrustning eller instrumentuppsättningar, kunskapsrelaterade resurser i form av t.ex. samlingar, arkiv eller infrastrukturer för vetenskapliga data, datasystem, kommunikationsnät och all annan infrastruktur av unik karaktär som är öppen för externa användare och som är av avgörande vikt för att uppnå spetskompetens inom forskning och innovation. De kan i tillämpliga fall också användas utanför forskningen, exempelvis inom undervisning eller offentliga tjänster, och de kan vara enstaka, virtuella eller distribuerade.
- (2) *strategi för smart specialisering*: samma innebörd som ”strategi för smart specialisering” enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013²⁶; strategin ska också uppfylla de nödvändiga villkor som anges i förordning (EU) XX [förordningen om gemensamma bestämmelser].
- (3) *europiskt partnerskap*: ett initiativ där unionen tillsammans med privata och/eller offentliga partner (t.ex. näringslivet, forskningsorganisationer, organ med offentliga förvaltningsuppgifter på lokal, regional, nationell eller internationell nivå eller det civila samhällets organisationer, inbegripet stiftelser) åtar sig att gemensamt stödja utvecklingen och genomförandet av ett program för forsknings- och innovationsverksamhet, inbegripet verksamhet som gäller marknadsfrågor, lagstiftning eller policyupptag.
- (4) *öppen åtkomst*: tillhandahållande online av forskningsresultat från åtgärder som finansierats genom programmet, särskilt vetenskapliga publikationer och forskningsdata, utan kostnad för slutanvändaren.
- (5) *uppdrag*: en uppsättning åtgärder som syftar till att uppnå ett mätbart mål inom en fastställd tidsram och att påverka vetenskap och teknik och/eller samhället och medborgarna på ett sätt som inte hade kunnat uppnås genom enskilda åtgärder.
- (6) *förkommersiell upphandling*: upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster med delning av risker och fördelar på marknadsvillkor och konkurrenspräglad utveckling i fasen, där upphandlade forsknings- och utvecklingstjänster tydligt åtskiljs från introduktionen av slutprodukter i kommersiella mängder.
- (7) *offentlig upphandling av innovativa lösningar*: upphandling där en upphandlande myndighet fungerar som lanseringskund för innovativa varor eller tjänster som ännu inte är tillgängliga i stor skala på kommersiella grunder; kan omfatta konformitetstestning.
- (8) *åtkomsträtt*: rätt att använda resultat eller bakgrundsinformation.
- (9) *bakgrundsinformation*: alla data och all know-how eller information oavsett form eller typ, konkret eller immateriell, inbegripet alla rättigheter i form av t.ex. immateriella rättigheter som i) innehades av stödmottagarna innan de anslöt sig till

²⁶

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

åtgärden och ii) identifieras av stödmottagarna skriftligen och på det sätt som krävs för att genomföra åtgärden eller utnyttja dess resultat.

- (10) *spridning*: offentliggörande av resultat på lämpligt sätt (utom sådana sätt som är ett resultat av att resultaten skyddas eller utnyttjas), inbegripet genom vetenskapliga publikationer oavsett medium.
- (11) *utnyttjande*: användning av resultat för annan forskning och innovation än den som omfattas av åtgärden i fråga eller för att utveckla, skapa, tillverka och marknadsföra en produkt eller process eller för att skapa och tillhandahålla en tjänst eller för standardisering.
- (12) *rättvisa och rimliga villkor*: lämpliga villkor, inbegripet eventuella finansiella villkor eller villkor för licensavgiftsfrihet, med beaktande av de särskilda omständigheterna kring begäran om åtkomst, till exempel det faktiska eller potentiella värdet av de resultat eller den bakgrundsinformation som begäran gäller och/eller räckvidden, varaktigheten eller andra parametrar för det planerade utnyttjandet.
- (13) *finansieringsorgan*: ett organ eller en organisation, utom kommissionen, enligt vad som avses i artikel 62.1 c i budgetförordningen, till vilket kommissionen har anförtrott uppgifter som avser budgetgenomförande inom ramen för programmet.
- (14) *internationell europeisk forskningsorganisation*: internationell organisation i vilken merparten av medlemmarna är medlemsstater eller associerade länder och vars huvudsyfte är att främja vetenskapligt och tekniskt samarbete i Europa.
- (15) *rättslig enhet*: varje fysisk eller juridisk person som inrättats och erkänts som sådan enligt nationell rätt, unionsrätt eller internationell rätt, som har rättskapacitet och som för egen räkning kan utöva rättigheter och ha skyldigheter, eller en enhet som saknar rättskapacitet i enlighet med artikel 197.2 c i budgetförordningen.
- (16) *icke vinstdrivande rättslig enhet*: en rättslig enhet som genom sin rättsliga form saknar vinstsyfte eller som har en rättslig eller lagstadgad skyldighet att inte dela ut vinster till sina aktieägare eller enskilda medlemmar.
- (17) *medelstora börsnoterade företag*: företag som inte är mikroföretag eller små eller medelstora företag enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG²⁷ och som har högst 3 000 anställda, där personalens storlek beräknas i enlighet med artiklarna 3, 4, 5 och 6 i avdelning I i bilagan till den rekommendationen.
- (18) *resultat*: alla konkreta eller immateriella resultat av åtgärden, t.ex. data, know-how eller information, oavsett form eller typ, oavsett om de kan skyddas eller ej, samt alla tillhörande rättigheter, inbegripet immateriella rättigheter.
- (19) *spetskompetensstämpel*: en certifierad märkning som visar att en ansökan som inlämnats i en ansökningsomgång överträffar alla tröskelvärden som anges i arbetsprogrammet men inte kan finansieras på grund av brist på budgetmedel för den berörda ansökningsomgången i arbetsprogrammet.
- (20) *arbetsprogram*: ett dokument som antagits av kommissionen för genomförande av det särskilda programmet²⁸ i enlighet med artikel 12 i det särskilda programmet, eller

²⁷

²⁸ EUT

ett dokument med motsvarande innehåll och struktur som antagits av ett finansieringsorgan.

- (21) *återbetalningspliktigt förskott*: den del av en blandfinansiering från Horisont Europa eller Europeiska innovationsrådet som motsvarar ett lån enligt avdelning X i budgetförordningen, men som tilldelas direkt av unionen utan vinstsyfte för att täcka kostnaderna för verksamhet som motsvarar en innovationsåtgärd, och som stödmottagaren ska betala tillbaka till unionen enligt de villkor som anges i avtalet.
- (22) *avtal*: en överenskommelse som kommissionen eller ett finansieringsorgan ingår med en rättslig enhet som genomför en innovations- och marknadsfinansieringsåtgärd och som erhåller stöd genom blandfinansiering från Horisont Europa eller Europeiska innovationsrådet.
- (23) *säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter*: säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter enligt definitionen i artikel 3 i kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 samt säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i medlemsstater, säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i tredjeländer med vilka EU har ett säkerhetsavtal och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i internationella organisationer med vilka EU har ett säkerhetsavtal.
- (24) *blandfinansieringsinsats*: åtgärder som stöds genom EU-budgeten, inbegripet blandfinansieringsinstrument i enlighet med artikel 2.6 i budgetförordningen, i vilka icke-återbetalningspliktiga former av stöd och/eller finansieringsinstrument från EU-budgeten kombineras med återbetalningspliktiga former av stöd från institutioner för utvecklingsfinansiering eller andra offentliga finansiella institutioner, kommersiella finansinstitut och investerare.
- (25) *blandfinansiering från Horisont Europa eller Europeiska innovationsrådet*: ett enda ekonomiskt stöd till en innovations- och marknadsfinansieringsåtgärd, bestående av en särskild kombination av ett bidrag eller ett återbetalningspliktigt förskott och en investering i eget kapital.

Artikel 3

Programmets mål

1. Programmets allmänna mål är att uppnå vetenskapliga, ekonomiska och samhällseliga effekter av EU:s investeringar i forskning och innovation för att stärka den vetenskapliga och tekniska grunden för unionen och främja dess konkurrenskraft, även inom industrin, förverkliga EU:s strategiska prioriteringar, och bidra till att ta itu med globala utmaningar, bl.a. målen för hållbar utveckling.
2. Programmet har följande särskilda mål:
 - (a) Att främja skapande och spridning av högkvalitativ ny kunskap, kompetens, teknik och lösningar på globala utmaningar.
 - (b) Att stärka effekterna av forskning och innovation när det gäller att utveckla, stödja och genomföra EU-politiken och främja införandet av innovativa lösningar inom industri och samhälle i syfte att lösa globala problem.
 - (c) Att främja alla former av innovation, inklusive banbrytande innovation, och att förbättra marknadsfinansieringen av innovativa lösningar.
 - (d) Att optimera programmets resultat för att åstadkomma större effekter inom ett förstärkt europeiskt forskningsområde.

Artikel 4

Programstruktur

1. Programmet består av följande delar som bidrar till de allmänna och särskilda mål som anges i artikel 3:
 - (1) Den första pelaren, ”öppen vetenskap”, har det särskilda mål som anges i artikel 3.2 a och ska också stödja de särskilda mål som anges i artikel 3.2 b och c, med följande komponenter:
 - (a) Europeiska forskningsrådet (EFR).
 - (b) Marie Skłodowska-Curie-åtgärder.
 - (c) Forskningsinfrastrukturer.
 - (2) Den andra pelaren, ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft”, har det särskilda mål som anges i artikel 3.2 b och ska också stödja de särskilda mål som anges i artikel 3.2 a och c, med följande komponenter:
 - (a) Klustret ”hälsa”.
 - (b) Klustret ”inkluderande och säkra samhällen”.
 - (c) Klustret ”digitala frågor och industri”.
 - (d) Klustret ”klimat, energi och mobilitet”.
 - (e) Klustret ”livsmedel och naturresurser”.
 - (f) Gemensamma forskningscentrumets icke-nukleära direkta åtgärder.
 - (3) Den tredje pelaren, ”öppen innovation”, har det särskilda mål som anges i artikel 3.2 c och ska också stödja de särskilda mål som anges i artikel 3.2 a och b, med följande komponenter:
 - (a) Europeiska innovationsrådet (EIC).
 - (b) Europeiska innovationsekosystem.
 - (c) Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT).
 - (4) Delen ”förstärkning av det europeiska forskningsområdet” har det särskilda mål som anges i artikel 3.2 d och ska också stödja de särskilda mål som anges i artikel 3.2 a, b och c, med följande komponenter:
 - (a) Att dela spetskompetens.
 - (b) Att reformera och förstärka det europeiska forsknings- och innovationssystemet.
2. Huvuddragen för verksamheterna anges i bilaga I.

Artikel 5

Försvarsforskning

1. Verksamheter som ska genomföras inom ramen för det särskilda program som avses i artikel 1.3 b och som fastställs i förordning... om inrättande av Europeiska försvarsfonden ska vara forskning med exklusivt fokus på försvarstillämpningar, med målet att främja konkurrenskraft, effektivitet och innovation inom försvarsindustrin.

2. Denna förordning ska inte tillämpas på det särskilda program som avses i artikel 1.3 b, med undantag av denna artikel, artikel 1.1 och 1.3 och artikel 9.1.

Artikel 6

Genomförande av och former för EU-finansiering

1. Programmet ska genomföras genom direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen eller indirekt förvaltning med de finansieringsorgan som avses i artikel 62.1 c i budgetförordningen.
2. Programmet får tillhandahålla finansiering till indirekta åtgärder i alla former som anges i budgetförordningen, särskilt bidrag (inbegripet administrationsbidrag), priser och upphandlingar. Det får också tillhandahålla finansiering i form av finansieringsinstrument inom ramen för blandfinansieringsinsatser.
3. De regler för deltagande och spridning som fastställs i denna förordning ska tillämpas på indirekta åtgärder.
4. De huvudsakliga typerna av åtgärder som ska användas inom ramen för programmet fastställs och definieras i bilaga II. Alla former av finansiering ska användas på ett flexibelt sätt för alla program mål, och deras användning ska bestämmas utifrån dels behoven, dels de enskilda målets egenskaper.
5. Programmet ska också stödja direkta åtgärder som vidtas av gemensamma forskningscentrumet. I de fall där dessa åtgärder bidrar till initiativ som inrättats i enlighet med artikel 185 eller artikel 187 i EUF-fördraget ska detta bidrag inte betraktas som en del av det ekonomiska bidrag som anslagits till dessa initiativ.
6. Genomförandet av det särskilda programmet²⁹ ska baseras på en transparent och strategisk flerårig planering för forsknings- och innovationsverksamhet, särskilt för pelaren ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft”, efter samråd med berörda parter om prioriteringar och om vilka lämpliga typer av åtgärder och former för genomförande som ska användas. Detta ska garantera överensstämmelsen med andra relevanta EU-program.
7. Horisont Europa-verksamheter ska i första hand förverkligas genom ansökningsomgångar, av vilka somliga anordnas som delar av uppdrag och europeiska partnerskap.
8. Forsknings- och innovationsverksamhet som utförs inom ramen för Horisont Europa ska fokusera på civila tillämpningar.
9. Programmet ska säkerställa ett effektivt främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män, liksom av genusdimensionen, i forskningens och innovationens innehåll. Särskild uppmärksamhet bör, beroende på situationen inom det berörda forsknings- och innovationsområdet, ägnas åt att garantera en jämn könsfördelning inom utvärderingspaneler och organ i form av t.ex. expertgrupper.

²⁹ ...

Artikel 7

Uppdrag

1. Uppdrag ska planeras inom pelaren ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft” men kan också dra nytta av åtgärder som genomförs inom andra delar av programmet.
2. Uppdragen ska genomföras i enlighet med artikel 5 i det särskilda programmet. Utvärdering ska genomföras i enlighet med artikel 26.
3. Uppdragen ska
 - (a) ha ett tydligt EU-mervärde och bidra till att unionens prioriteringar förverkligas,
 - (b) vara djärva och inspirerande och därigenom ha stor samhällelig och ekonomisk relevans,
 - (c) ange en tydlig riktning och vara målinriktade, mätbara och begränsade i tiden,
 - (d) vara inriktade på ambitiösa men realistiska forsknings- och innovationsverksamheter,
 - (e) generera aktivitet mellan discipliner, sektorer och aktörer,
 - (f) vara öppna för flera nedifrån och upp-lösningar.

Artikel 8

Europeiska partnerskap

1. Delar av Horisont Europa kan genomföras med hjälp av europeiska partnerskap. Unionens deltagande i europeiska partnerskap kan ske i någon av följande former:
 - (a) Deltagande i partnerskap som inrättats på grundval av samförståndsavtal och/eller avtal mellan kommissionen och de partner som avses i artikel 2.3 med angivande av målen för partnerskapet, tillhörande åtaganden beträffande ekonomiska bidrag och/eller bidrag in natura från parterna, nyckelprestations- och effektindikatorer samt output som ska uppnås. De inkluderar identifiering av kompletterande forsknings- och innovationsverksamhet som genomförs av parterna och av programmet (samprogrammerade europeiska partnerskap).
 - (b) Deltagande i och ekonomiska bidrag till ett program för forsknings- och innovationsverksamhet grundat på parternas åtaganden beträffande ekonomiska bidrag och bidrag in natura samt integrering av deras berörda verksamheter genom en samfinansieringsåtgärd inom programmet (samfinansierade europeiska partnerskap).
 - (c) Deltagande i och ekonomiska bidrag till forsknings- och innovationsprogram som genomförs av flera medlemsstater i enlighet med artikel 185 i EUF-fördraget, eller av organ som inrättats i enlighet med artikel 187 i EUF-fördraget, t.ex. gemensamma företag, eller av EIT:s kunskaps- och innovationsgrupper i enlighet med [EIT-förordningen] (institutionaliserade europeiska partnerskap), som ska genomföras endast om andra former av europeiska partnerskap inte skulle uppfylla målen eller skapa de nödvändiga förväntade effekterna, och om det kan motiveras i ett långsiktigt perspektiv och med hög grad av integration inklusive central förvaltning av alla ekonomiska bidrag.

2. Europeiska partnerskap ska
- (a) inrättas när de på ett mer effektivt sätt än unionen ensam kan uppnå målen med Horisont Europa,
 - (b) efterleva principerna om europeiskt mervärde, öppenhet och insyn, resultat, hävstångseffekter, långsiktigt finansiellt engagemang från alla berörda parter, flexibilitet, samstämmighet och komplementaritet med unionens initiativ och lokala, regionala, nationella och internationella initiativ,
 - (c) vara tidsbegränsade och inbegripa villkor för utfasning av finansieringen från programmet.

Bestämmelser och kriterier för urval, genomförande, övervakning, utvärdering och avveckling av partnerskap anges i bilaga III.

Artikel 9

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av ramprogrammet under perioden 2021–2027 ska vara 94 100 000 000 EUR i löpande priser för det särskilda program som avses i artikel 1.3 a och, utöver detta, beloppet för det särskilda program som avses i artikel 1.3 b, enligt vad som föreskrivs i förordning ... om inrättande av Europeiska försvarsfonden.
2. Den vägledande fördelningen av det belopp som avses i punkt 1, första delen av meningen, ska vara följande:
 - (a) 25 800 000 000 EUR för första pelaren, ”öppen vetenskap”, för perioden 2021–2027, varav
 - (1) 16 600 000 000 EUR för Europeiska forskningsrådet,
 - (2) 6 800 000 000 EUR för Marie Skłodowska-Curie-åtgärder,
 - (3) 2 400 000 000 EUR för forskningsinfrastrukturer.
 - (b) 52 700 000 000 EUR för andra pelaren, ”globala utmaningar och industriell konkurrenskraft”, för perioden 2021–2027, varav
 - (1) 7 700 000 000 EUR för klustret ”hälsa”,
 - (2) 2 800 000 000 EUR för klustret ”inkluderande och säkra samhällen”,
 - (3) 15 000 000 000 EUR för klustret ”digitala frågor och industri”,
 - (4) 15 000 000 000 EUR för klustret ”klimat, energi och mobilitet”,
 - (5) 10 000 000 000 EUR för klustret ”livsmedel och naturresurser”,
 - (6) 2 200 000 000 EUR för gemensamma forskningscentrumets icke-nukleära direkta åtgärder.
 - (c) 13 500 000 000 EUR för tredje pelaren, ”öppen innovation”, för perioden 2021–2027, varav
 - (1) 10 500 000 000 EUR för Europeiska innovationsrådet, inklusive upp till 500 000 000 EUR för europeiska innovationsekosystem,
 - (2) 3 000 000 000 EUR för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT).

- (d) 2 100 000 000 EUR för delen ”förstärkning av det europeiska forskningsområdet” för perioden 2021–2027, varav
- (1) 1 700 000 000 EUR för ”delning av spetskompetens”,
 - (2) 400 000 000 EUR för ”reformering och förstärkning av det europeiska forsknings- och innovationssystemet”.
3. För att kunna reagera på oförutsedda situationer eller ny utveckling och nya behov får kommissionen, inom ramen för det årliga budgetförfarandet, avvika från de belopp som avses i punkt 2 upp till maximalt 10 %. Sådana avvikelser ska inte tillåtas för de belopp som avses i punkt 2 b.6 i denna artikel eller det totala belopp som anges för delen ”förstärkning av det europeiska forskningsområdet” i punkt 2 i denna artikel.
 4. Det belopp som avses i punkt 1, första delen av meningen, får även täcka utgifter för förberedelser, övervakning, kontroll, revision, utvärdering och andra verksamheter som krävs för förvaltning och genomförande av programmet, inbegripet alla administrativa kostnader, samt bedömning av programmets måluppfyllelse. Det får också täcka utgifter för studier, expertmöten, informations- och kommunikationsåtgärder, i den mån de har anknytning till programmets mål, samt utgifter i samband med it-nätverk som fokuserar på informationsbearbetning och -utbyte, däribland gemensamma it-verktyg och annat tekniskt och administrativt stöd som behövs i samband med förvaltningen av programmet.
 5. Vid behov får anslag föras in i budgeten efter 2027 för att täcka utgifter enligt punkt 4 för förvaltning av åtgärder som inte slutförts den 31 december 2027.
 6. Om den åtgärd som ett budgetmässigt åtagande ska täcka sträcker sig över mer än ett budgetår får åtagandet delas upp i årliga delåtaganden.
 7. Utan att det påverkar tillämpningen av budgetförordningen kan utgifter för åtgärder till följd av projekt som ingår i det första arbetsprogrammet vara stödberättigande från och med den 1 januari 2021.
 8. Resurser som avsatts för medlemsstater inom ramen för delad förvaltning och som kan överföras i enlighet med artikel 21 i förordning (EU) XX [...förordningen om gemensamma bestämmelser] får, på medlemsstaternas begäran, överföras till programmet. Kommissionen ska förvalta dessa medel direkt i enlighet med artikel 62.1 a i budgetförordningen eller indirekt i enlighet med led c i den artikeln. Om möjligt ska dessa resurser användas till förmån för den berörda medlemsstaten.
 9. Horisont Europa är avsett att genomföras i samverkan med andra EU-finansieringsprogram. En icke uttömmande förteckning över synergier med andra EU-finansieringsprogram återfinns i bilaga IV.

Artikel 10

Öppen åtkomst och öppna data

1. Öppen åtkomst till vetenskapliga publikationer som härrör från forskning som finansieras inom ramen för programmet ska säkerställas i enlighet med artikel 35.3. Öppen åtkomst till forskningsdata ska säkerställas i enlighet med principen ”så fri som möjligt och så begränsad som nödvändigt”. Öppen åtkomst till forskningsresultat ska uppmuntras.

2. Ansvarsfull hantering av forskningsdata ska säkerställas i linje med Fairprinciperna om sökbarhet, tillgänglighet, kompatibilitet och återanvändbarhet.
3. Öppen vetenskap utöver öppen åtkomst till forskningsresultat och ansvarsfull hantering av forskningsdata ska främjas.

Artikel 11

Kompletterande och kombinerad finansiering

Åtgärder som certifierats med en spetskompetensstämpel, eller som uppfyller de kumulativa, jämförande villkoren att

- a) de har bedömts i en ansökningsomgång enligt programmet,
- b) de uppfyller minimikraven för kvalitet i den ansökningsomgången,
- c) de får inte finansieras inom ramen för den ansökningsomgången på grund av budgetbegränsningar

får erhålla stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden+ eller Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, i enlighet med artikel [67].5 i förordning (EU) XX [förordningen om gemensamma bestämmelser] och artikel [8] i förordning (EU) XX [finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken], förutsatt att åtgärderna är förenliga med målen för programmet i fråga. Bestämmelserna för den fond som ger stöd ska tillämpas.

Artikel 12

Tredjeländer som är associerade till programmet

1. Programmet ska vara öppet för associering för följande tredjeländer:
 - (a) Medlemmar av Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), i enlighet med villkoren i EES-avtalet.
 - (b) Anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidater, i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i unionens program i enlighet med ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land, eller liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som finns i avtal mellan unionen och dessa länder.
 - (c) Länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i unionens program i ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land, eller liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan unionen och dessa länder.
 - (d) Tredjeländer och territorier som uppfyller samtliga följande kriterier:
 - i. God kapacitet inom vetenskap, teknik och innovation.
 - ii. Engagemang för en regelbaserad öppen marknadsekonomi med rättvis och skälig hantering av immaterialrättigheter och underbyggd av demokratiska institutioner.
 - iii. Aktivt främjande av strategier för att förbättra medborgarnas ekonomiska och sociala välfärd.

Associering till programmet av vart och ett av de tredjeländer som avses i led d ska ske i enlighet med villkoren i ett särskilt avtal som omfattar tredjelandets deltagande i något unionsprogram, under förutsättning att avtalet

- säkerställer en rimlig balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i unionsprogrammen,
 - fastställer villkoren för deltagande i programmen, inklusive beräkningen av ekonomiska bidrag till enskilda program och deras administrativa kostnader. Dessa bidrag ska utgöra inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.5 i budgetförordningen,
 - inte ger tredjelandet beslutsbefogenhet över programmet,
 - garanterar unionens rätt att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning och att skydda sina ekonomiska intressen.
2. Omfattningen av varje enskilt tredjelandets associering till programmet ska beakta målet att driva på den ekonomiska tillväxten i unionen genom innovation. Därför kan delar av programmet vara uteslutna från associeringsavtal för vissa länder, med undantag för EES-länder, anslutningsländer, kandidatländer och potentiella kandidater.
 3. Associeringsavtalet ska i förekommande fall möjliggöra för rättsliga enheter som är etablerade i unionen att delta i motsvarande program i associerade länder i enlighet med de villkor som fastställs i associeringsavtalet.
 4. Villkoren för bestämning av det ekonomiska bidragets omfattning ska garantera automatisk korrigering av eventuella betydande obalanser jämfört med det belopp som enheter som är etablerade i det associerade landet erhåller genom deltagande i programmet, med beaktande av kostnaderna för programmets förvaltning, utförande och drift.

AVDELNING II

REGLER FÖR DELTAGANDE OCH SPRIDNING

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 13

Finansieringsorgan och gemensamma forskningscentrumets direkta åtgärder

1. Finansieringsorgan får avvika från de regler som fastställs i denna avdelning endast om detta är tillåtet enligt den grundläggande akten om inrättande av finansieringsorganet eller om delegering av budgetgenomförandeuppgifter till detta eller, för finansieringsorgan i enlighet med artikel 62.1 c ii, iii eller v i budgetförordningen, om det föreskrivs i bidragsavtalet och deras särskilda operativa behov eller åtgärdens natur så kräver.
2. Reglerna i denna avdelning ska inte tillämpas på de direkta åtgärder som vidtas av gemensamma forskningscentrumet.

Artikel 14

Stödberättigande åtgärder

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 2 och 3 i denna artikel ska endast åtgärder som genomför de mål som avses i artikel 3 berättiga till finansiering.
Följande forskningsområden får inte finansieras:
 - a) Verksamhet som syftar till mänsklig kloning för reproduktionsändamål.
 - b) Verksamhet som syftar till förändring av människors arvs massa och som kan leda till att sådana förändringar blir ärftliga³⁰.
 - c) Verksamhet som syftar till att skapa mänskliga embryon enbart för forskningsändamål eller för att erhålla stamceller, inbegripet genom somatisk cellkärnöverföring.
2. Forskning på mänskliga stamceller, både adulta och embryonala, får finansieras, beroende både på innehållet i forskningsförslaget och på regelverket i de berörda medlemsstaterna. Forskningsverksamhet som är förbjuden i samtliga medlemsstater får inte finansieras. Verksamhet som är förbjuden i en medlemsstat får inte finansieras där.
3. De forskningsområden som anges i punkt 1 får ses över i samband med den interimsvärdering som avses i artikel 47.2, mot bakgrund av vetenskapliga framsteg.

Artikel 15

Etik

1. Åtgärder som genomförs inom programmet ska följa etiska principer och tillämplig lagstiftning på nationell, unions- och internationell nivå, inbegripet Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, med tilläggsprotokoll.
Man ska särskilt beakta proportionalitetsprincipen, rätten till integritet, rätten till skydd av personuppgifter, rätten till fysisk och mental integritet för personer, rätten till icke-diskriminering och behovet att garantera en hög skyddsnivå för människors hälsa.
2. Enheter som deltar i åtgärden ska tillhandahålla följande:
 - (a) En etisk självbedömning som anger och preciserar alla förutsebara etiska frågor som rör målet, genomförandet och de sannolika effekterna av de verksamheter som ska finansieras, inklusive en bekräftelse av förenligheten med punkt 1, samt en beskrivning av hur den kommer att säkerställas.
 - (b) En bekräftelse av att verksamheterna kommer att följa den europeiska uppförandekoden för forskningsintegritet som publicerats av All European Academies och att inga verksamheter som undantas från finansiering kommer att genomföras.

³⁰

Forskning om cancerbehandling av gonader kan finansieras.

- (c) För verksamheter som bedrivs utanför unionen: en bekräftelse på att dessa verksamheter skulle ha varit tillåtna i en medlemsstat.
 - (d) För verksamheter där mänskliga embryonala stamceller används: detaljerade uppgifter om de åtgärder för tillståndsgivning och kontroll som ska vidtas av de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna och detaljerade uppgifter om de etiska godkännanden som ska erhållas innan de berörda verksamheterna inleds.
3. Förslagen ska systematiskt kontrolleras för att identifiera åtgärder som väcker komplicerade eller allvarliga etiska frågor; dessa ska genomgå en etisk bedömning. Den etiska bedömningen ska utföras av kommissionen såvida den inte har delegerats till finansieringsorganet. För åtgärder som inbegriper användning av mänskliga embryonala stamceller eller mänskliga embryon är en etisk bedömning obligatorisk. Etiska kontroller och bedömningar ska genomföras med stöd av etikexperter. Kommissionen och finansieringsorganen ska i största möjliga utsträckning säkerställa insyn i de etiska förfarandena.
 4. Enheter som deltar i åtgärden måste införskaffa alla godkännanden eller andra obligatoriska handlingar från relevanta nationella eller lokala etikkommittéer eller andra organ, t.ex. dataskyddsmyndigheter, innan den berörda verksamheten inleds. Dokumenten ska arkiveras och tillhandahållas kommissionen eller finansieringsorganet på begäran.
 5. Om så är lämpligt ska etiska kontroller utföras av kommissionen eller finansieringsorganet. För allvarliga eller komplicerade etiska frågor ska kontrollerna utföras av kommissionen såvida inte en delegering till organet har gjorts.
Etiska kontroller ska genomföras med stöd av etikexperter.
 6. Åtgärder som inte är etiskt godtagbara kan uteslutas eller avslutas när som helst.

Artikel 16

Säkerhet

1. Åtgärder som genomförs inom programmet ska vara förenliga med gällande säkerhetsbestämmelser, i synnerhet bestämmelserna om skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter mot otillåtet röjande, inbegripet överensstämmelse med tillämplig nationell lagstiftning och unionslagstiftning. Vid forskning som bedrivs utanför unionen som använder sig av och/eller genererar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter är det, utöver iakttagandet av nämnda krav, nödvändigt att ett säkerhetsavtal ingås mellan unionen och det tredjeland där forskningen bedrivs.
2. Om så är lämpligt ska förslag innehålla en självbedömning avseende säkerhet som anger eventuella säkerhetsproblem och beskriver hur dessa kommer att hanteras, så att tillämpliga krav i nationell lagstiftning och unionslagstiftning uppfylls.
3. Kommissionen eller finansieringsorganet ska vid behov utföra en granskning av förslag som väcker säkerhetsfrågor.
4. I tillämpliga fall ska åtgärderna vara förenliga med beslut (EU, Euratom) 2015/444 och dess tillämpningsföreskrifter.
5. Enheter som deltar i åtgärden ska säkerställa skydd mot obehörigt röjande av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som används och/eller genereras inom

åtgärden. De ska, innan de berörda verksamheterna inleds, tillhandahålla intyg på säkerhetsgodkännande för personer och/eller för anläggningen som utfärdats av berörda nationella säkerhetsmyndigheter.

6. Om externa experter måste hantera säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska en lämplig säkerhetsprövning krävas innan experterna utses.
7. Kommissionen eller finansieringsorganet får vid behov utföra säkerhetskontroller.
8. Åtgärder som inte uppfyller säkerhetsreglerna kan uteslutas eller avslutas när som helst.

KAPITEL II

Bidrag

Artikel 17

Bidrag

Bidrag inom programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning VIII i budgetförordningen, om inte något annat anges i detta kapitel.

Artikel 18

Enheter som har rätt att delta

1. Rättsliga enheter, oavsett etableringsort, och internationella organisationer får delta i åtgärder inom programmet under förutsättning att villkoren i denna förordning har uppfyllts, liksom eventuella villkor som fastställs i tillhörande arbetsprogram eller ansökningsomgång.
2. Enheterna ska ingå i ett konsortium som ska omfatta minst tre oberoende rättsliga enheter som är etablerade i var sin medlemsstat eller ett associerat land och med minst en av dem etablerad i en medlemsstat, såvida inte
 - (a) arbetsprogrammet föreskriver något annat, om detta är motiverat,
 - (b) åtgärden är av det slag som avses i punkt 3 eller 4.
3. Europeiska forskningsrådets åtgärder för spetsforskning, Europeiska innovationsrådets åtgärder, åtgärder för utbildning och rörlighet samt samfinansieringsåtgärder för program kan genomföras av en eller flera rättsliga enheter, varav en måste vara etablerad i en medlemsstat eller i ett associerat land.
4. Samordnings- och stödåtgärder kan genomföras av en eller flera rättsliga enheter, och dessa kan vara etablerade i en medlemsstat, ett associerat land eller ett annat tredjeland.
5. När det gäller åtgärder med anknytning till unionens strategiska tillgångar, intressen, oberoende eller säkerhet får arbetsprogrammet föreskriva att deltagandet kan begränsas till enbart rättsliga enheter som är etablerade i medlemsstaterna, eller till rättsliga enheter som är etablerade i särskilt angivna associerade länder eller tredjeländer utöver medlemsstaterna.
6. Arbetsprogrammet får föreskriva kriterier för stödberättigande utöver dem som anges i punkterna 2, 3, 4 och 5 i enlighet med särskilda policykrav eller åtgärdens karaktär och mål, inklusive antalet rättsliga enheter, typ av rättslig enhet och etableringsort.

7. För åtgärder som erhåller belopp enligt artikel 9.8 ska deltagandet begränsas till en enda rättslig enhet som är etablerad i den delegerande förvaltningsmyndighetens jurisdiktion, utom då något annat överenskommits med förvaltningsmyndigheten och fastställts i arbetsprogrammet.
8. Om så anges i arbetsprogrammet får gemensamma forskningscentrumet delta i åtgärder.
9. Gemensamma forskningscentrumet, internationella europeiska forskningsorganisationer och rättsliga enheter som inrättats enligt EU-rätten ska anses vara etablerade i en annan medlemsstat än de i vilka andra rättsliga enheter som deltar i åtgärden är etablerade.
10. När det gäller Europeiska forskningsrådets åtgärder för spetsforskning samt åtgärder för utbildning och rörlighet ska internationella organisationer med säte i en medlemsstat eller i ett associerat land anses vara etablerade i medlemsstaten eller det associerade landet i fråga.

Artikel 19

Enheter som är berättigade till finansiering

1. Enheter är berättigade till finansiering om de är etablerade i en medlemsstat eller ett associerat land.
För åtgärder som erhåller belopp enligt artikel 9.8 ska endast enheter som är etablerade i den delegerande förvaltningsmyndighetens jurisdiktion vara berättigade till finansiering.
2. Enheter som är etablerade i ett icke associerat tredjeland bör i princip bära kostnaderna för sitt deltagande. Länder med låga till medelhöga inkomster och, undantagsvis, andra icke associerade tredjeländer kan komma i fråga för finansiering om
 - (a) tredjelandet har identifierats i det arbetsprogram som antagits av kommissionen, eller
 - (b) kommissionen eller finansieringsorganet anser att landets deltagande är viktigt för genomförandet av åtgärden.
3. Anknutna enheter är berättigade till finansiering inom en åtgärd om de är etablerade i en medlemsstat, ett associerat land eller ett tredjeland som anges i det arbetsprogram som antagits av kommissionen.

Artikel 20

Ansökningsomgångar

1. För alla åtgärder, utom för övergångsverksamheter inom EIC Pathfinder, ska innehållet i ansökningsomgången tas med i arbetsprogrammet.
2. För övergångsverksamheter inom EIC Pathfinder gäller följande:
 - (a) Lanseringen av och innehållet i ansökningsomgångarna ska fastställas med beaktande av de mål och den budget som anges i arbetsprogrammet i förhållande till den berörda åtgärdsportföljen.

- (b) Bidrag till ett fast belopp på högst 50 000 EUR får beviljas utan någon ansökningsomgång för att genomföra brådskande samordnings- och stödåtgärder i syfte att förstärka portföljens stödmottargrupp eller bedöma möjliga avknoppningseffekter eller potentiella marknadsskapande innovationer.
- 3. Om det är nödvändigt för att uppnå målen med en ansökningsomgång kan den begränsas till att utveckla ytterligare verksamheter eller lägga till ytterligare partner till befintliga åtgärder.
- 4. Det krävs inte någon ansökningsomgång för samordnings- och stödåtgärder eller samfinansieringsåtgärder för program som
 - (a) ska genomföras av gemensamma forskningscentrumet eller rättsliga enheter som anges i arbetsprogrammet och
 - (b) inte omfattas av räckvidden för en ansökningsomgång.
- 5. Arbetsprogrammet ska ange inom vilka ansökningsomgångar som ”spetskompetensstämplar” kommer att tilldelas. Med förhandstillstånd från den sökande får information om ansökan och utvärderingen delas med berörda finansieringsmyndigheter, på villkor att det ingås avtal om konfidentialitet.

Artikel 21

Gemensamma ansökningsomgångar

Kommissionen eller finansieringsorganet får utfärda en gemensam ansökningsomgång med

- (a) tredjeländer, inbegripet deras vetenskapliga och tekniska organisationer och byråer,
- (b) internationella organisationer,
- (c) icke vinstdrivande rättsliga enheter.

Vid en gemensam ansökningsomgång ska gemensamma förfaranden fastställas för urval och utvärdering av förslag. Förfarandena ska involvera en representativ grupp av experter som utses av varje part.

Artikel 22

Förkommersiell upphandling och upphandling av innovativa lösningar

- 1. Åtgärderna får inbegripa, eller ha som sitt primära syfte, förkommersiell upphandling eller offentlig upphandling av innovativa lösningar som ska utföras av stödmottagare som är upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter enligt definitionerna i direktiven 2014/24/EU³¹, 2014/25/EU³² och 2009/81/EG³³.

³¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

³² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

³³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggentreprenader, varor och tjänster av upphandlande

2. För upphandlingsförfaranden gäller följande:
 - (a) De ska följa principerna om öppenhet, icke-diskriminering, likabehandling, sund ekonomisk förvaltning och proportionalitet samt gällande konkurrensregler.
 - (b) De får, beträffande förkommersiell upphandling, föreskriva särskilda villkor, exempelvis att den upphandlade verksamheten endast får utföras inom medlemsstaternas territorium eller i associerade länder.
 - (c) De får tillåta att flera kontrakt beviljas genom samma förfarande (flera leverantörer).
 - (d) De ska föreskriva tilldelning av kontrakt till den eller de anbudsgivare som har det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, och samtidigt säkerställa att det inte förekommer några intressekonflikter.
3. En uppdragstagare som tar fram resultat i förkommersiell upphandling ska äga åtminstone de tillhörande immateriella rättigheterna. De upphandlande myndigheterna ska åtminstone ha nyttjanderätt utan ersättningskrav till resultaten för egen användning samt rätt att bevilja, eller ålägga deltagande uppdragstagare att bevilja, icke-exklusiva licenser till tredje parter att utnyttja resultaten, på de upphandlande myndigheternas vägnar, på rättvisa och rimliga villkor och utan rätt att bevilja underlicenser. Om en uppdragstagare inte lyckas utnyttja resultaten kommersiellt inom en i kontraktet fastställd period efter den förkommersiella upphandlingen kan de upphandlande myndigheterna kräva att uppdragstagaren överlåter äganderätten till resultaten till dem.

Artikel 23

Kumulativ finansiering

En åtgärd som har fått bidrag från något annat unionsprogram får också erhålla bidrag genom programmet, under förutsättning att bidragen inte täcker samma kostnader. Reglerna för varje bidragande unionsprogram ska tillämpas för dess respektive bidrag till åtgärden. Den kumulativa finansieringen får inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden och stödet från de olika unionsprogrammen får beräknas proportionellt i enlighet med de dokument som anger villkoren för stödet.

Artikel 24

Urvalskriterier

1. Genom undantag från artikel 198 i budgetförordningen ska den finansiella kapaciteten kontrolleras endast för samordnaren och endast om den begärda finansieringen från unionen för åtgärden är på minst 500 000 EUR.
2. Om det finns anledning att tvivla på den finansiella kapaciteten eller om det finns en högre risk på grund av deltagande i flera pågående åtgärder som finansieras genom unionens forsknings- och innovationsprogram, ska dock kommissionen eller finansieringsorganet även kontrollera den finansiella kapaciteten hos andra sökande eller hos samordnarna under det tröskelvärde som avses i punkt 1.

myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76).

3. Om den finansiella kapaciteten är strukturellt garanterad av en annan rättslig enhet ska den finansiella kapaciteten hos den sistnämnda kontrolleras.
4. I händelse av svag finansiell kapacitet får kommissionen eller finansieringsorganet villkora den sökandes deltagande med tillhandahållandet av en förklaring om solidariskt ansvar från en anknuten enhet.
5. Bidraget till den ömsesidiga försäkringsmekanism som anges i artikel 33 ska anses som en tillräcklig garanti enligt artikel 152 i budgetförordningen. Inga ytterligare garantier eller säkerheter får godtas från stödmottagarna eller åläggas dem.

Artikel 25

Tilldelningskriterier

1. Förslagen ska bedömas på grundval av följande tilldelningskriterier:
 - (a) Spetskompetens.
 - (b) Genomslag.
 - (c) Kvalitet och effektivitet i genomförandet.
2. Endast det kriterium som avses i punkt 1 a ska tillämpas på förslag avseende EFR-åtgärder för spetsforskning.
3. Arbetsprogrammet ska innehålla närmare uppgifter om tillämpningen av de tilldelningskriterier som anges i punkt 1 och kan också innehålla uppgifter om viktning och trösklar.

Artikel 26

Utvärdering

1. Förslag ska utvärderas av utvärderingskommittén, som
 - helt eller delvis kan bestå av oberoende externa experter,
 - kan vara sammansatt av företrädare för unionens institutioner eller organ enligt vad som avses i artikel 150 i budgetförordningen.Utvärderingskommittén får biträdas av oberoende experter.
2. Vid behov ska utvärderingskommittén rangordna de förslag som klarat tillämpliga tröskelvärden efter
 - deras utvärderingsresultat,
 - deras bidrag till uppnåendet av specifika policymål, inklusive sammanställningen av en enhetlig projektportfölj.Utvärderingskommittén får också föreslå alla slags innehållsmässiga ändringar av förslagen om detta krävs för portföljens enhetlighet.

Artikel 27

Förfarande för omprövning av utvärderingen

1. En sökande kan begära omprövning av utvärderingen om denne anser att det gällande utvärderingsförfarandet inte har tillämpats korrekt på det inlämnade förslaget.
2. En omprövning av utvärderingen gäller bara de formella aspekterna av utvärderingen, inte utvärderingen av förslagets förtjänster.
3. Omprövningen av utvärderingen får inte försena urvalsprocessen för förslag som inte är föremål för omprövning.

Artikel 28

Tid för beviljande

1. Genom undantag från artikel 194.2 första stycket i budgetförordningen ska följande tidsfrister gälla:
 - (a) En period på högst fem månader från slutdatumet för att lämna in fullständiga ansökningar, när det gäller att informera alla sökande om resultatet av bedömningen av deras ansökan.
 - (b) En period på högst åtta månader från slutdatumet för att lämna in fullständiga ansökningar, för att underteckna bidragsavtal med sökande.
2. Arbetsprogrammet för Europeiska innovationsrådet får fastställa kortare perioder.
3. Utöver de undantag som föreskrivs i artikel 194.2 andra stycket i budgetförordningen får de tidsfrister som avses i punkt 1 överskridas för EFR-åtgärder och för uppdrag samt när åtgärder läggs fram för en etik- eller säkerhetsbedömning.

Artikel 29

Genomförande av bidraget

1. Om en deltagare underlåter att uppfylla sina skyldigheter i fråga om det tekniska genomförandet av åtgärden ska övriga deltagare uppfylla skyldigheterna utan ytterligare unionsfinansiering, såvida inte kommissionen uttryckligen befriar dem från den skyldigheten. Varje stödmottagares finansiella ansvar ska vara begränsat till dess egna skulder, om inte annat följer av de bestämmelser som rör den ömsesidiga försäkringsmekanismen.
2. Bidragsavtalet får fastställa delmål och därtill hörande delbetalningar av förfinansieringen. Om delmål inte uppnås kan åtgärden avbrytas, ändras eller avslutas.
3. Åtgärden kan också avslutas om de förväntade resultaten har förlorat sin relevans för unionen av vetenskapliga, tekniska eller ekonomiska skäl inbegripet, när det gäller Europeiska innovationsrådet och uppdrag, sin relevans som en del av en åtgärdsportfölj.

Artikel 30

Finansieringsgrader

1. En och samma finansieringsgrad ska tillämpas för alla verksamheter inom en åtgärd. Den maximala finansieringsgraden ska fastställas i arbetsprogrammet.
2. Programmet får ersätta upp till 100 % av en åtgärds totala stödberättigande kostnader, utom för
 - (a) innovationsåtgärder: upp till 70 % av de totala stödberättigande kostnaderna, utom för icke vinstdrivande rättsliga enheter där programmet kan ersätta upp till 100 % av de totala stödberättigande kostnaderna,
 - (b) samfinansierade programåtgärder: minst 30 % av de totala stödberättigande kostnaderna, och i vissa särskilt motiverade fall upp till 70 %.
3. De finansieringsgrader som fastställs i denna artikel ska också tillämpas på åtgärder där finansiering avseende schablonbelopp, enhetskostnader eller klumpsummor fastställts för hela eller delar av åtgärden.

Artikel 31

Indirekta kostnader

1. Indirekta stödberättigande kostnader ska fastställas genom tillämpning av en schablonsats på 25 % av de totala direkta stödberättigande kostnaderna exklusive direkta stödberättigande kostnader för utläggande på entreprenad, finansiellt stöd till tredje parter och alla enhetskostnader och klumpsummor som inbegriper indirekta kostnader.

Indirekta kostnader som ingår i enhetskostnader eller klumpsummor ska, där så är lämpligt, beräknas med användning av den schablonnivå som anges i punkt 1, med undantag för internt fakturerade enhetskostnader för varor och tjänster som ska beräknas på grundval av de faktiska kostnaderna, i enlighet med stödmottagarens vanliga praxis för kostnadsredovisning.
2. Om detta anges i arbetsprogrammet får dock indirekta kostnader redovisas i form av en klumpsumma eller enhetskostnader.

Artikel 32

Stödberättigande kostnader

1. Utöver de kriterier som anges i artikel 197 i budgetförordningen, för stödmottagare med projektbaserad ersättning, är personalkostnader stödberättigande upp till den ersättning som personen erhåller för arbete i liknande projekt som finansieras av nationella system.

Projektbaserad ersättning avses ersättning som är kopplad till en persons deltagande i projekt, är en del av stödmottagarens vanliga ersättningspraxis och betalas ut på ett konsekvent sätt.
2. Genom undantag från artikel 190.1 i budgetförordningen ska kostnader för resurser som ställs till förfogande av tredje parter genom naturabidrag vara stödberättigande upp till den tredje partens direkta stödberättigande kostnader.

3. Genom undantag från artikel 192 i budgetförordningen ska intäkter som genereras genom utnyttjande av resultaten inte betraktas som intäkter från åtgärden.
4. Genom undantag från artikel 203.4 i budgetförordningen ska ett intyg om redovisningen vara obligatoriskt vid utbetalningen av återstoden om det belopp som hävdas motsvara faktiska kostnader och enhetskostnader, beräknat i enlighet med gängse kostnadsredovisningspraxis, är på minst 325 000 EUR.

Artikel 33

Ömsesidig försäkringsmekanism

1. En ömsesidig försäkringsmekanism (nedan kallad *mekanismen*) inrättas härmed, som ersätter och efterträder den fond som inrättats i enlighet med artikel 38 i förordning (EG) nr 1290/2013. Mekanismen ska täcka risken i samband med förfallna skulder som inte betalas in av stödmottagarna
 - (a) till kommissionen enligt beslut nr 1982/2006/EG,
 - (b) till kommissionen och unionsorgan enligt Horisont 2020,
 - (c) till kommissionen och finansieringsorganen inom ramen för programmet.Risktäckning beträffande de finansieringsorgan som avses i första stycket led c får genomföras genom ett system med indirekt täckning enligt det tillämpliga avtalet och med beaktande av typen av finansieringsorgan.
2. Mekanismen ska förvaltas av unionen, företrädd av kommissionen som verkställande organ. Kommissionen ska fastställa särskilda regler för fondens verksamhet.
3. Stödmottagarna ska bidra med 5 % av unionsfinansieringen för åtgärden. Detta bidrag kan, på grundval av regelbundna utvärderingar, höjas av kommissionen upp till 8 % eller minskas till under 5 %. Stödmottagarnas bidrag till mekanismen får avräknas från den inledande förfinansieringen och betalas till fonden på stödmottagarnas vägnar.
4. Stödmottagarnas bidrag ska återbetalas vid utbetalningen av återstoden.
5. Eventuell avkastning som mekanismen genererar ska adderas till mekanismen. Om avkastningen är otillräcklig ska mekanismen inte ingripa och kommissionen eller finansieringsorganet ska återkräva eventuella förfallna belopp direkt från stödmottagarna eller de tredje parterna.
6. De återkrävda beloppen ska utgöra intäkter som avsätts till mekanismen i den mening som avses i artikel 21.4 i budgetförordningen. När alla bidrag vars risk direkt eller indirekt täcks genom mekanismen har genomförts ska eventuella utestående belopp återkrävas av kommissionen och tas upp i unionens budget, under förutsättning att beslut fattas av den lagstiftande myndigheten.
7. Mekanismen får öppnas för stödmottagare inom alla övriga direkt förvaltade EU-program. Kommissionen ska anta villkor för deltagande av stödmottagare inom andra program.

Artikel 34

Äganderätt och skydd

1. Stödmottagarna ska äga de resultat som de genererar. De ska se till att alla rättigheter som tillkommer deras anställda eller någon annan part i förhållande till resultaten kan utövas på ett sätt som är förenligt med stödmottagarens skyldigheter enligt villkoren i bidragsavtalet.

Två eller flera stödmottagare ska samäga resultat om

- (a) de har genererat dem tillsammans, och
- (b) det inte går att
 - i) fastställa hur mycket respektive stödmottagare har bidragit till resultaten eller
 - ii) särskilja resultaten i samband med ansökan om, erhållande av eller bibehållande av skydd för dem.

Samägarna ska skriftligen komma överens om fördelningen av och villkoren för utövande av samägandet. Om inte annat har avtalats får varje samägare bevilja icke-exklusiva licenser till tredje parter att utnyttja de samägda resultaten (utan rätt till underlicensiering), om de övriga samägarna underrättas om detta i förväg och erhåller rättvis och rimlig ersättning. De gemensamma ägarna får skriftligen komma överens om att tillämpa en annan ordning än samägande.

2. Stödmottagare som har fått EU-finansiering ska på lämpligt sätt skydda sina resultat om detta är möjligt och motiverat, med beaktande av alla relevanta faktorer, inklusive möjligheterna till kommersiellt utnyttjande. Vid beslut om eventuellt skydd ska stödmottagarna också ta hänsyn till de berättigade intressena hos övriga stödmottagare i åtgärden.

Artikel 35

Utnyttjande och spridning

1. Stödmottagare som fått unionsfinansiering ska göra vederbörliga ansträngningar för att utnyttja sina resultat, särskilt i unionen. Utnyttjandet kan göras direkt av stödmottagarna eller indirekt, särskilt genom överlåtelse och licensiering av resultat i enlighet med artikel 36.

Arbetsprogrammet får innehålla bestämmelser om ytterligare skyldigheter avseende utnyttjande.

Om resultaten, trots stödmottagarens vederbörliga ansträngningar, inte utnyttjas, vare sig direkt eller indirekt, inom den tidsfrist som anges i bidragsavtalet ska stödmottagaren använda en lämplig online-plattform som anges i bidragsavtalet för att hitta intresserade parter som kan utnyttja resultaten. Om det är motiverat på grundval av en begäran av stödmottagaren får denna skyldighet frångås.

2. Med förbehåll för begränsningar på grund av skyddet av immateriella rättigheter, säkerhetsbestämmelser eller legitima intressen ska stödmottagarna sprida sina resultat så snart som möjligt.

Arbetsprogrammet får innehålla bestämmelser om ytterligare skyldigheter avseende spridning.

3. Stödmottagarna ska se till att öppen åtkomst till vetenskapliga publikationer tillämpas enligt de villkor som anges i bidragsavtalet. Stödmottagarna ska särskilt se till att de eller upphovsmännen behåller tillräckliga immateriella rättigheter för att kunna följa kraven på öppen åtkomst.

Öppen åtkomst till forskningsdata ska vara den allmänna regeln enligt de villkor som anges i bidragsavtalet, men undantag ska tillämpas om detta är motiverat med hänsyn till de legitima intressena hos stödmottagarna och andra begränsningar, t.ex. dataskyddsregler, säkerhetsbestämmelser eller immateriella rättigheter.

Arbetsprogrammet får innehålla ytterligare krav på anslutning till förfaranden för öppen vetenskap.

4. Stödmottagarna ska hantera alla forskningsdata i enlighet med villkoren i bidragsavtalet och de ska upprätta en datahanteringsplan.

Arbetsprogrammet får innehålla ytterligare krav på att använda det europeiska öppna forskningsmolnet för att lagra och ge åtkomst till forskningsdata.

5. Stödmottagare som avser att sprida sina resultat ska meddela detta till övriga stödmottagare inom åtgärden i förväg. Varje övrig stödmottagare får invända mot detta om den kan visa att den avsedda spridningen avsevärt skulle skada dess berättigade intressen med avseende på resultaten eller bakgrundsinformation. I sådana fall får ingen spridning ske utan att lämpliga åtgärder vidtas för att skydda dessa berättigade intressen.

6. Om inte något annat föreskrivs i arbetsprogrammet ska förslag innehålla en plan för utnyttjande och spridning av resultat. Om det förväntade utnyttjandet omfattar utveckling, skapande, tillverkning och marknadsföring av en produkt eller process eller skapande och tillhandahållande av en tjänst ska planen innehålla en strategi för sådant utnyttjande. Om planen föreskriver utnyttjande främst i icke associerade tredjeländer ska de rättsliga enheterna förklara hur detta utnyttjande ändå ligger i unionens intresse.

Stödmottagarna ska vidareutveckla planen under tiden som åtgärden genomförs och efter det att den slutförts.

7. När det gäller övervakning och spridning som utförs av kommissionen eller finansieringsorganet ska stödmottagarna tillhandahålla all information som begärs om utnyttjande och spridning av sina resultat. Sådan information ska offentliggöras, med förbehåll för stödmottagarnas berättigade intressen.

Artikel 36

Överlåtelse och licensiering

1. Stödmottagare får överlåta äganderätten till sina resultat. De ska säkerställa att deras skyldigheter även gäller den nya ägaren och att denne är skyldig att överföra dem vid en eventuell senare överlåtelse.
2. Såvida inte annat skriftligen överenskommits för särskilt identifierade tredje parter eller såvida det inte är omöjligt enligt tillämplig lagstiftning, ska stödmottagare som avser att överlåta äganderätten till resultat i förväg meddela övriga stödmottagare som fortfarande har rätt att få del av resultaten. Detta meddelande ska innehålla tillräcklig information om den nya ägaren för att stödmottagarna ska kunna bedöma effekterna på sin åtkomsträtt.

Såvida inte annat skriftligen överenskommits för särskilt identifierade tredje parter får en stödmottagare göra invändningar mot en överlåtelse om denne kan visa att överlåtelsen skulle påverka den egna åtkomsträtten negativt. I sådana fall får överlåtelsen inte göras innan en överenskommelse har nåtts mellan de berörda stödmottagarna.

3. Stödmottagare får bevilja licenser för sina resultat eller på annat sätt bevilja rätt att utnyttja dem om detta inte påverkar fullgörandet av deras skyldigheter.
4. När så är motiverat ska bidragsavtalet fastställa rätten att invända mot överlåtelser av äganderätten till resultat, eller till beviljande av en exklusiv licens för resultat, om
 - a) de stödmottagare som genererat resultaten har erhållit unionsfinansiering,
 - b) överlåtelsen eller licensieringen sker till en rättslig enhet som är etablerad i ett icke-associerat tredjeland, och
 - c) överlåtelsen eller licensieringen inte är i linje med unionens intressen.

Om rätten att göra invändningar är tillämplig ska stödmottagaren lämna förhandsbesked. Undantag från rätten att göra invändningar får medges skriftligen för överföringar eller bidrag till särskilt angivna rättsliga enheter om åtgärder för att skydda unionens intressen är på plats.

Artikel 37

Åtkomsträtt

1. Följande principer för åtkomsträtt ska tillämpas:
 - (a) Begäran om att utöva åtkomsträtt eller avstå från åtkomsträtt ska göras skriftligen.
 - (b) Om inget annat överenskommits med överlåtaren inbegriper åtkomsträtt inte rätten att underlicensiera.
 - (c) Stödmottagarna ska, innan de ansluter sig till bidragsavtalet, underrätta varandra om eventuella begränsningar för att bevilja åtkomst till sin bakgrundsinformation.
 - (d) Om en stödmottagare inte längre deltar i en åtgärd ska detta inte påverka stödmottagarens skyldighet att bevilja åtkomst.
 - (e) Om en stödmottagare inte fullgör sina skyldigheter får stödmottagarna komma överens om att denne inte längre har åtkomsträtt.
2. Stödmottagarna ska bevilja åtkomst till
 - (a) sina resultat, kostnadsfritt, till alla övriga stödmottagare inom åtgärden som behöver dem för att genomföra sina egna uppgifter,
 - (b) sin bakgrundsinformation till alla övriga stödmottagare inom åtgärden som behöver den för att genomföra sina egna uppgifter, med förbehåll för eventuella begränsningar som avses i punkt 1 c; denna åtkomst ska beviljas kostnadsfritt såvida inget annat överenskommits med stödmottagarna innan de anslöt sig till bidragsavtalet,
 - (c) sina resultat och, med förbehåll för eventuella begränsningar som avses i punkt 1 c, till sin bakgrundsinformation till alla övriga stödmottagare inom åtgärden

som behöver den för att kunna utnyttja sina egna resultat; denna åtkomst ska beviljas på rättvisa och rimliga villkor som ska överenskommas.

3. Om inte annat överenskommits med stödmottagarna ska de också bevilja åtkomst till sina resultat och, med förbehåll för eventuella begränsningar som avses i punkt 1 c, till sin bakgrundsinformation till en rättslig enhet som
 - (a) är etablerad i en medlemsstat eller ett associerat land,
 - (b) står under direkt eller indirekt kontroll av en annan stödmottagare, eller står under samma direkta eller indirekta kontroll som den stödmottagaren, eller kontrollerar den stödmottagaren direkt eller indirekt, och
 - (c) behöver åtkomst för att utnyttja den stödmottagarens resultat.

Åtkomst ska beviljas på rättvisa och rimliga villkor som ska överenskommas.

4. En begäran om åtkomst för utnyttjande får lämnas in upp till ett år efter det att åtgärden slutförts, såvida inte stödmottagarna kommer överens om en annan tidsfrist.
5. Stödmottagare som har fått unionsfinansiering ska bevilja avgiftsfri åtkomst till sina resultat för unionens institutioner, organ, kontor och byråer för utveckling, genomförande och övervakning av unionens politik och program. Åtkomsten ska begränsas till icke-kommersiell och icke-konkurrenspräglad användning.

I åtgärder inom klustret ”inkluderande och trygga samhällen”, insatsområdet ”Skydd och säkerhet” ska stödmottagare som fått EU-finansiering också ge kostnadsfri tillgång till sina resultat till medlemsstaternas nationella myndigheter för utarbetande, genomförande och övervakning av deras politik eller program på det berörda området. Åtkomsten ska begränsas till icke-kommersiell och icke-konkurrenspräglad användning och ska beviljas genom ett bilateralt avtal som fastställer särskilda villkor för att säkerställa att dessa rättigheter endast kommer att utnyttjas i avsett syfte och att det finns lämpliga skyldigheter avseende konfidentialitet. Den begärande medlemsstaten, de begärande unionsinstitutionerna, -organen, -kontoren eller -byråerna ska underrätta alla medlemsstater om en sådan begäran.

6. Arbetsprogrammet får innehålla bestämmelser om ytterligare åtkomsträttigheter.

Artikel 38

Särskilda bestämmelser om utnyttjande och spridning

Särskilda regler om ägande, utnyttjande, spridning, överlåtelse och licensiering samt åtkomsträtt kan vara tillämpliga i fråga om EFR-åtgärder, åtgärder för utbildning och rörlighet, förkommersiell upphandling, offentlig upphandling av innovativa lösningar, samfinansieringsåtgärder för program samt samordnings- och stödåtgärder.

Dessa särskilda regler påverkar inte skyldigheterna beträffande öppen åtkomst.

KAPITEL III

Priser

Artikel 39

Priser

1. Priser inom ramen för programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning IX i budgetförordningen, om inte något annat anges i detta kapitel.
2. Alla rättsliga enheter, oavsett etableringsort, får delta i tävlingar, såvida inte något annat föreskrivs i arbetsprogrammet eller i tävlingsreglerna.
3. Kommissionen eller finansieringsorganet får anordna pristävlingar med
 - (a) andra unionsorgan,
 - (b) tredjeländer, inbegripet deras vetenskapliga och tekniska organisationer och byråer,
 - (c) internationella organisationer, eller
 - (d) icke vinstdrivande rättsliga enheter.
4. Arbetsprogrammet eller tävlingsbestämmelserna får innehålla skyldigheter i fråga om kommunikation, utnyttjande och spridning.

KAPITEL IV

Upphandling

Artikel 40

Upphandling

1. Upphandlingar inom ramen för programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning VII i budgetförordningen, om inget annat anges i detta kapitel.
2. Upphandlingar kan också utformas som förkommersiella upphandlingar eller upphandlingar av innovativa lösningar som utförs av kommissionen eller finansieringsorganet för egen räkning eller tillsammans med upphandlande myndigheter från medlemsstaterna och associerade länder. I dessa fall ska reglerna i artikel 22 tillämpas.

KAPITEL V

Blandfinansieringsinsatser och blandfinansiering

Artikel 41

Blandfinansieringsinsatser

Blandfinansieringsinsatser som beslutas enligt detta program ska genomföras i enlighet med InvestEU-programmet och avdelning X i budgetförordningen.

Artikel 42

Blandfinansiering från Horisont Europa och Europeiska innovationsrådet

1. Bidraget och komponenter i form av återbetalningspliktiga förskott av blandfinansieringen från Horisont Europa eller Europeiska innovationsrådet ska omfattas av artiklarna 30–33.
2. Blandfinansieringen från Europeiska innovationsrådet ska genomföras i enlighet med artikel 43. Stödet i form av blandfinansiering från Europeiska innovationsrådet får beviljas till dess att åtgärden kan finansieras som en blandfinansieringsinsats eller som en finansierings- och investeringsinsats som helt täcks av EU-garantin enligt InvestEU. Genom undantag från artikel 209 i budgetförordningen gäller inte de villkor som anges i punkt 2, och i synnerhet leden a och d, då blandfinansieringen från Europeiska innovationsrådet tilldelas.
3. Blandfinansiering från Horisont Europa kan beviljas en samfinansieringsåtgärd för program om ett gemensamt program för medlemsstater och associerade länder innehåller bestämmelser om användning av finansieringsinstrument till stöd för utvalda åtgärder. Bedömningen och urvalet av dessa åtgärder ska ske i enlighet med artiklarna 19, 20, 23, 24, 25 och 26. Genomförandeformerna för blandfinansiering inom Horisont Europa ska vara förenliga med artikel 29, i analogi med artikel 43.9 och med ytterligare villkor som anges i arbetsprogrammet.
4. Återbetalningar, inbegripet återbetalda förskott och intäkter i form av blandfinansiering från Horisont Europa och Europeiska innovationsrådet ska betraktas som interna inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.3 f och 21.4 i budgetförordningen.
5. Blandfinansiering från Horisont Europa och Europeiska innovationsrådet ska tillhandahållas på ett sätt som inte snedvrider konkurrensen.

Artikel 43

EIC Accelerator

1. Mottagarna av EIC Accelerator ska vara rättsliga enheter i form av uppstarts företag, små och medelstora företag eller medelstora börsnoterade företag som är etablerade i en medlemsstat eller ett associerat land. Förslaget kan lämnas in av stödmottagaren eller av en eller flera fysiska personer eller rättsliga enheter som har för avsikt att inrätta eller stödja stödmottagaren.
2. Ett enda beslut om tilldelning ska omfatta och tillhandahålla finansiering för alla former av EU-bidrag som tillhandahålls inom ramen för blandfinansiering från Europeiska innovationsrådet.
3. Förslagen ska utvärderas efter sina individuella förtjänster av oberoende experter och väljas ut inom ramen för en årlig öppen ansökningsomgång med sista inlämningsdagar, baserat på artiklarna 24–26, om inte annat följer av punkt 4.
4. Tilldelningskriterierna ska vara
 - spetskompetens,
 - genomslag,
 - risknivån för åtgärden och behovet av unionsstöd.

5. Efter godkännande från de berörda sökande får kommissionen eller de finansieringsorgan som genomför Horisont Europa direkt lämna in för utvärdering enligt det sista utvärderingskriteriet ett förslag till en innovations- och marknadsspridningsåtgärd som redan uppfyller de två första kriterierna, under förutsättning att följande kumulativa villkor är uppfyllda:
 - Förslaget ska härröra från någon annan åtgärd som finansieras via Horisont 2020 eller det här programmet, eller från ett nationellt program som liknar EIC Pathfinder och erkänns som sådant av kommissionen.
 - Förslaget ska bygga på en tidigare projektutvärdering som bedömer spetskompetens och förslagets effekter, med förbehåll för villkor och förfaranden som beskrivs närmare i arbetsprogrammet.
6. En spetskompetensstämpel kan beviljas om följande kumulativa villkor är uppfyllda:
 - Stödmottagaren är ett uppstartsföretag eller ett litet eller medelstort företag.
 - Förslaget var stödberättigande och uppfyller tillämpliga tröskelvärden för de två första tilldelningskriterier som avses i punkt 4.
 - för sådana verksamheter som skulle vara stödberättigande inom ramen för en innovationsåtgärd.
7. För förslag som klarat utvärderingen ska oberoende experter föreslå motsvarande blandfinansiering från Europeiska innovationsrådet, utifrån den risk som är inblandad och de resurser och den tid som krävs för att få ut och sprida innovationen på marknaden.

Kommissionen får avslå ett förslag som godkänts av oberoende experter, förutsatt att detta motiveras, t.ex. med hänvisning till uppfyllande av målen för unionens politik.
8. Bidraget eller den del av blandfinansieringen som utgörs av ett återbetalningspliktigt förskott får inte överstiga 70 % av kostnaden för den utvalda innovationsåtgärden.
9. Genomförandeformerna för stödkomponenter i form av eget kapital och återbetalningspliktiga förskott av blandfinansieringen från Europeiska innovationsrådet ska anges i beslut [särskilt program].
10. Avtalet för den åtgärd som valts ut ska fastställa särskilda delmål och motsvarande förfinansiering och delbetalningar av blandfinansieringen från Europeiska innovationsrådet.

Verksamhet som motsvarar en innovationsåtgärd får inledas och en första förfinansiering av bidraget eller det återbetalningspliktiga förskottet betalas ut före genomförandet av andra komponenter av den tilldelade blandfinansieringen från Europeiska innovationsrådet. Genomförandet av dessa komponenter ska vara villkorat med uppnåendet av specifika delmål som fastställts i avtalet.
11. I enlighet med avtalet ska åtgärden avbrytas, ändras eller avslutas om delmål inte uppnås. Den får också avslutas om förväntad marknadsspridning inte kan uppnås.

Kommissionen får besluta att öka blandfinansieringen från Europeiska innovationsrådet efter en projektutvärdering som genomförts av externa oberoende experter.

Kapitel VI

Experter

Artikel 44

Utseende av externa experter

1. Genom undantag från artikel 237.3 i budgetförordningen får externa experter väljas ut utan någon ansökningsomgång, om detta är berättigat och urvalet sker på ett öppet sätt.
2. I enlighet med artikel 237.2 och 237.3 i budgetförordningen ska externa experter avlönas på grundval av standardiserade villkor. En lämplig ersättningsnivå som går utöver standardvillkoren och som baseras på relevanta marknadsstandarder kan beviljas om så är motiverat, särskilt för experter på hög nivå.
3. Utöver vad som anges i artikel 38.2 och 38.3 i budgetförordningen ska namnen på de externa experter som utvärderar bidragsansökningar och som utsetts på personliga mandat offentliggöras, med uppgift om deras sakkunskapsområde, minst en gång om året på kommissionens eller finansieringsorganets webbplats. Dessa uppgifter ska inhämtas, hanteras och offentliggöras i enlighet med EU:s bestämmelser om dataskydd.

AVDELNING III

PROGRAMÖVERVAKNING, KOMMUNIKATION, UTVÄRDERING OCH KONTROLL

Artikel 45

Övervakning och rapportering

1. Indikatorer för att rapportera om hur långt programmet kommit för att uppfylla målen i artikel 3 anges i bilaga V med användning av effektkedjor.
2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 50 med avseende på ändringar av bilaga V för att komplettera eller ändra effektkedjeindikatorerna, om detta anses nödvändigt, samt fastställa utgångsvärden och mål.
3. Rapporteringssystemet ska säkerställa att uppgifter för övervakning av programmets genomförande och resultat samlas in rätttidigt och på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. För detta ändamål ska proportionella rapporteringskrav ställas på mottagarna av unionens medel och (i förekommande fall) medlemsstaterna.

Artikel 46

Information, kommunikation, reklam, spridning och utnyttjande

1. Mottagarna av unionsfinansiering ska bekräfta ursprunget och säkerställa unionsfinansieringens synlighet (i synnerhet när de främjar åtgärderna och resultaten av dessa) genom att tillhandahålla enhetlig, effektiv och proportionellt riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.

2. Kommissionen ska vidta informations- och kommunikationsåtgärder avseende programmet och dess åtgärder och resultat. Medel som tilldelats programmet ska också bidra till den gemensamma kommunikationen av unionens politiska prioriteringar, i den mån de har anknytning till de mål som avses i artikel 3.
3. Kommissionen ska även fastställa en strategi för spridning och utnyttjande av resultaten för att öka tillgängligheten och spridningen av programmets forsknings- och innovationsresultat och tillhörande kunskap, i syfte att påskynda utnyttjande och marknadsinförande och att öka programmets effekt. Medel som tilldelats programmet ska också bidra till den gemensamma kommunikationen av unionens politiska prioriteringar, samt till åtgärder avseende information, kommunikation, publicitet, spridning och utnyttjande, i den mån de har anknytning till de mål som avses i artikel 3.

Artikel 47

Utvärdering av programmet

1. Utvärderingar av programmet ska utföras i god tid för att kunna användas i beslutsprocessen för programmet, eller för följande program eller andra initiativ som berör forskning och innovation.
2. En interimsvvärdering av programmet ska utföras när det finns tillräckligt med information om genomförandet av programmet, dock senast fyra år efter det att programmet började genomföras. Den ska inbegripa en bedömning av de långsiktiga effekterna av tidigare ramprogram och ska, där så är lämpligt, ligga till grund för en anpassning av programmets genomförande.
3. Vid slutet av programmets genomförande, dock senast fyra år efter slutet av den period som anges i artikel 1, ska en slututvärdering av programmet genomföras av kommissionen. Den ska inbegripa en bedömning av tidigare ramprograms långsiktiga effekter.
4. Kommissionen ska överlämna slutsatserna från dessa utvärderingar tillsammans med sina egna kommentarer till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

Artikel 48

Revision

1. Kontrollsystemet för programmet ska säkerställa en lämplig balans mellan förtroende och kontroll, och beakta administrativa och andra kostnader för kontroller på alla nivåer, särskilt för stödmottagarna.
2. Revisionsstrategin för programmet ska baseras på den finansiella revisionen av ett representativt urval av utgifter inom programmet som helhet. Det representativa urvalet ska kompletteras med ett urval som grundas på en bedömning av de risker som är förknippade med utgifterna. Åtgärder som får gemensam finansiering från olika unionsprogram ska granskas endast en gång, varvid alla berörda program och deras respektive tillämpliga bestämmelser ska beaktas.
3. Dessutom får kommissionen eller finansieringsorganet tillämpa kombinerade systemkontroller på stödmottagnivå. Sådana kombinerade kontroller ska vara frivilliga för vissa typer av stödmottagare och ska bestå av en system- och förfaranderevision som kompletteras med en revision av transaktioner och som

utförts av en oberoende revisor som är kvalificerad att utföra lagstadgad revision av räkenskaper i enlighet med direktiv 2006/43/EG³⁴. De får användas av kommissionen eller finansieringsorganet för att fastställa en övergripande försäkran om sund ekonomisk förvaltning av utgifter och för omprövning av omfattningen av efterhandsrevisioner och intyg om redovisningen.

4. I enlighet med artikel 127 i budgetförordningen får kommissionen eller finansieringsorganet förlita sig på revisioner av användningen av unionens bidrag som utförs av andra personer eller enheter, inbegripet andra än de som agerar på uppdrag av unionens institutioner eller organ.
5. Revisioner kan genomföras upp till två år efter utbetalningen av återstoden.

Artikel 49

Skydd av unionens ekonomiska intressen

1. Kommissionen eller dess företrädare och revisionsrätten ska, i fråga om samtliga stödmottagare, entreprenörer och underleverantörer som har mottagit medel från unionen inom ramen för denna förordning, ha befogenhet att göra revisioner eller, när det gäller internationella organisationer, kontroller i enlighet med avtal som ingåtts med dessa aktörer och på grundval av dokument och kontroller på platsen.
2. Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får, i enlighet med bestämmelserna och förfarandena i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96, utföra administrativa utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen i samband med unionsfinansiering eller budgetgarantier inom ramen för denna förordning.
3. I enlighet med avtal om ömsesidig rättslig hjälp kan det också krävas att tredjeländers behöriga myndigheter och internationella organisationer samarbetar med Europeiska åklagarmyndigheten, när denna utreder brott som ingår i dess behörighet i enlighet med förordning (EU) 2017/1939.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1 och 2 ska sådana samarbetsavtal med tredjeländer och internationella organisationer, kontrakt, bidragsöverenskommelser, andra rättsliga åtaganden samt avtal om inrättande av en budgetgaranti som följer av genomförandet av denna förordning innehålla bestämmelser som uttryckligen ger kommissionen, revisionsrätten och Olaf befogenhet att utföra sådana revisioner och kontroller och inspektioner på platsen enligt sina respektive behörigheter. Detta ska inbegripa bestämmelser som säkerställer att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen eller i en finansieringstransaktion som helt eller delvis stöds av en budgetgaranti beviljar likvärdiga rättigheter.

³⁴

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG (EUT L 157, 9.6.2006, s. 87).

Artikel 50

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 45.2 ska ges till kommissionen till och med den 31 december 2028.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 45.2 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 45.2 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

AVDELNING IV

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 51

Upphävande

Förordning (EU) nr 1291/2013 och förordning (EU) nr 1290/2013 ska upphöra att gälla den 1 januari 2021.

Artikel 52

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändringar av de berörda åtgärderna, enligt förordningarna (EU) nr 1291/2013 och (EU) nr 1290/2013, vilka ska fortsätta att tillämpas för dessa åtgärder till dess att de avslutas. Arbetsplaner och åtgärder som föreskrivs i arbetsplaner som antagits i enlighet med förordning (EU) nr 1290/2013 och i enlighet med de grundläggande akterna för motsvarande finansieringsorgan ska även i fortsättningen regleras av förordning (EU) nr 1290/2013 och dessa grundläggande akter till dess att de fullgjorts.
2. Finansieringsramen för programmet får också omfatta utgifter för tekniskt och administrativt bistånd som är nödvändiga för övergången mellan programmet och de åtgärder som antagits inom ramen för det föregående programmet, förordning (EU) nr 1291/2013.

Artikel 53

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar På rådets vägnar
Ordförande Ordförande